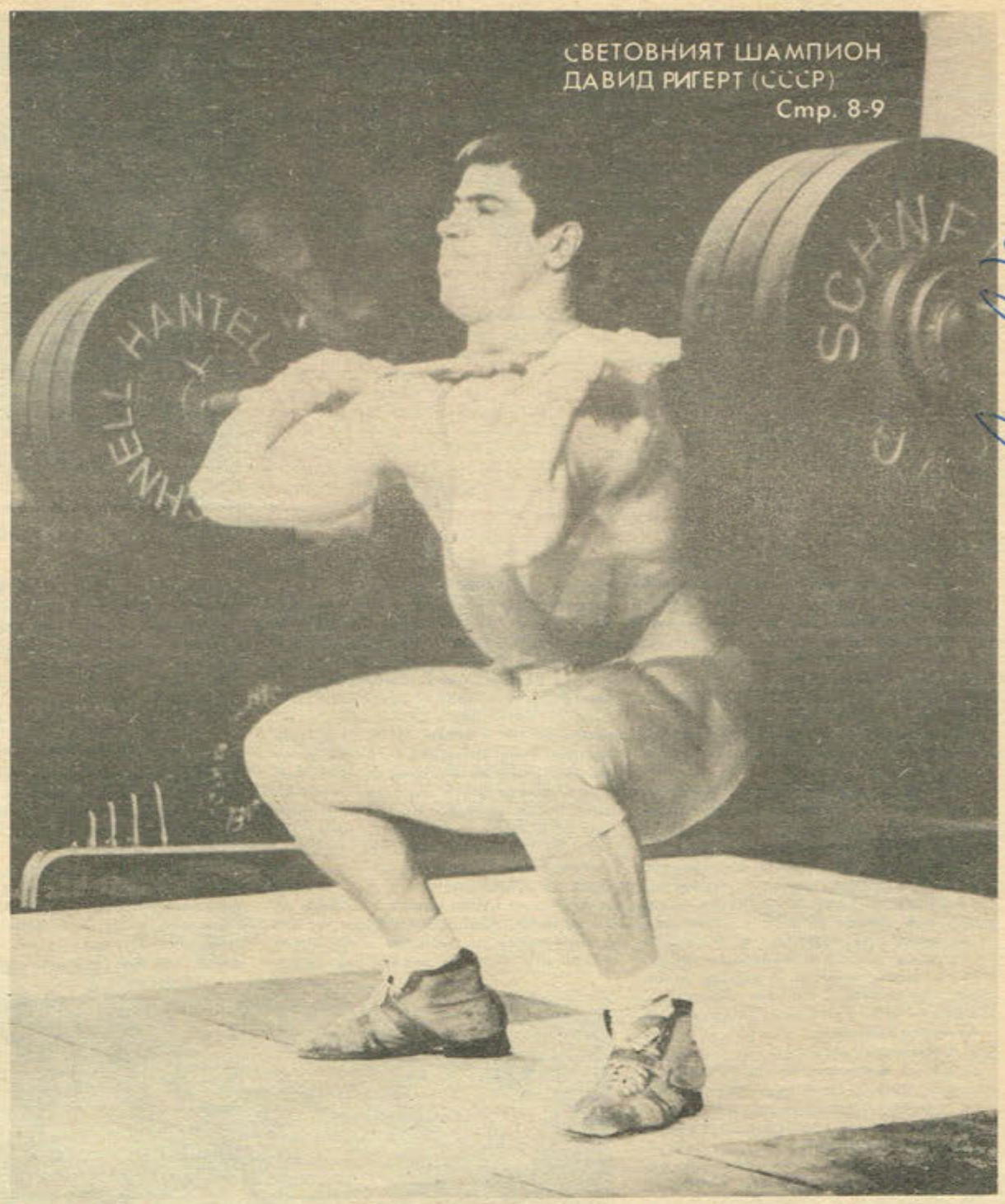
Старт

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

Брой 134 ● 25 декември 1973 ● 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

ПОБЕДИТЕЛ: СОЦИАЛИЗМЪТ!

СВЕТОВНИЯТ ШАМПИОН ДАВИД РИГЕРТ (СССР)

Стр. 8-9

ЗА ДОБРОТО ИМЕ НА ГИМНАСТИКАТА МНОГО МОЖЕ ДА ДОПРИНЕСЕ И МАРИЕТА БОНЧЕВА стр. 3

НЕОТКЛОННО ПО ВЕРНИЯ ПЪТ

Изминаха две години от IV конгрес на БСФС. Той се състоя след историческия Десети конгрес на Българската комунистическа партия, който разкри нови хоризонти във всички области от живота на страната по пътя на изграждането на зряло социалистическо общество. Той отдели и специално внимание на въпросите на физическата култура и спорта, като важен фактор за укрепване здравето на народа, повишаване на неговата физическа дееспособност и комунистическото възпитание на младежта и трудещите се.

Четвъртият конгрес на българския съюз за физическа култура и спорт прие практическа програма за реализиране на отговорните партийни задачи и мобилизира силите на целия съюз за още по-бурен възход на родното спортно движение. Изминалият период се характеризира с низ от успехи и победи, в които имат дял хиляди спортисти, треньори, научни работници и физкултурни деятели. Техните усилия бяха увенчани с най-ярка отплата на XX олимпийски игри в Мюнхен, на които нашите представители извоюваха осмо място в неофициалното класиране по нации и записаха най-високия връх в историята на българския спорт.

Успешното представяне на българските спортисти продължи и през 1973 г. На световни и европейски първенства те окичиха гърдите си с 59 медала и защитиха името на социалистическата ни страна между най-силните на международното поле. Борците, щангистите, атлетките имат най-съществен дял в тези успехи. Голяма радост ни донесоха и българските футболисти, които за четвърти път се класираха за участие във финалите на световното първенство. Победен бе пътят в много състезания и на гимнастички, баскетболисти, гребци, боксьори и други спортисти. В чест на 30-годишнината от славното Деветосептемврийско народно въстание започна и отбеляза първите големи успехи и Четвъртата републиканска спартакиада.

В навечерието на новата 1974 г. физкултурниците и спортистите правят равносметка за изминалия етап. Отчетно-изборните конференции във всички звена на съюза ще съдействуват тази равносметка да бъде трезва и градивна, за да се продължи неотклонно по верния път, посочен от Българската комунистическа партия, и да се изпълнят докрай решенията на IV конгрес на БСФС.

КОГАТО СПОРТЪТ Е СТАНАЛ НЕОБХОДИМОСТ

ПРЕД СТАРТ ВЪВ ФАБРИЧНИЯ БАСЕЙН СА ПЛУВЦИТЕ.

Тя бе една от многото, които в студения есенен ден играеха навън производствена гимнастика. На нея се спрях съвсем случайно.

– С най-голямо удоволствие играя производствена гимнастика – отговори на моя въпрос Милка Христова. – Занимания водим 5 пъти седмично. Питате за ползата от тях. Без да преувеличавам, смятам, че тя е много голяма.

Потърсих потвърждение на този отговор. В ползата от спортуване и производствена гимнастика бяха единодушни и секционният майстор Методи Иванов, който активно се включва в състезанията по волейбол, плуване и шахмат, и главният механик инж. Павел Йончев – страстен поклонник на тениса, и всичките стругари, които откраднаха по някоя и друга минута в повече, за да разрешат спора, кой от двата състава на цеха е по-добър във футбола на малки вратички.

Асансьорът ме изкачи на последния етаж на фабрика "Вълчо Иванов" в София, където се намира кабинетът по лечебна физкултура. Тук има и шведска стена, и въженца за скачане, и медицински топки... 80 души водеха занимания под ръководството на рехабилитаторката Йорданка Димова. Тя сподели, че най-важното и най-трудното е

СЪЗДАВАНЕТО НА ТРАЙНИ НАВИЦИ

Затова и една от основните грижи пред физсъвета на фабриката е да внедри разнообразни форми и средства на физкултурата и спорта сред работниците по време на работния ден и извън него, да се включат в редовни занимания с физически упражнения повече хора, за да се задоволи естественият глад на организма от движения. И тук са се ориентирали правилно: първото, с което са започнали, е производствената гимнастика – лека и достъпна за всички. За различните цехове са създадени различни комплекси, които ободряват работниците.

До този извод се стига и след като във фабриката специалисти от ВИФ направили проучване как се водят спортните занимания. Установило се, че тези, които спортуват, изпълняват по-добре производствените си планове. И оттук нататък всичко потръгна...

УСПЕХИТЕ

Те не са малко. Над 600 работници са включени в производствената гимнастика. Във фабриката има 8 спортни секции, като с лека атлетика активно се занимават 30 души (с 5 разредници), с плуване – 15 (с 2 разредници), със ски – 15 (3 разредници), с волейбол – 20, с футбол – 35 (15 разредници), с тенис на маса – 10 (7 разредници), с шах – 50 (10 разредници) и с народна топка – 60.

Спортният календар също е богат. На състезанията всички отиват със съзнанието, че трябва да защищават спортната чест на предприятието. В пролетния и есенния крос участвуваха 300 души. Важно място в живота на фабриката заемат и вътрешните спартакиади по различните видове спорт. Това подпомага успешното представяне на фабричните отбори в по-големите прояви. Така например по плуване те са на трето място сред работническите колективи в първенството на ДФС "Локомотив". На трета позиция са и лекоатлетите. Спортистите от "Вълчо Иванов" са редовни победители в зимния заключителен крос на "Локомотив", а три години поред са на първо място и в кроса на ГС на БСФС. Фабриката дава пример с богатата си дейност и по други спортове. През летните дни в басейна на предприятието се организира масово обучение по плуване. Всяка година една група участвува в преплуването на Дунав. Честите състезания сплотяват колектива.

Когато говорим за успехите на физкултурната работа и спорта, ясно е, че те не са паднали от небето.

ГЛАВНА ЗАСЛУГА

за това имат председателят на физсъвета Ст. Лукач, както и останалите членове на съвета Г. Папазов, П. Бояджиев, Ст. Методиев, П. Крунев и П. Рунев.

Тук трябва да отдадем дължимото и на една от най-запалените спортистки във фабриката – Гинка Папазова. Само на 29 години, тя вече се смята ветеранка. Но колко огън има в нея! В цеха, където работи (въпреки че там са повече възрастните жени), тя е организирала отбор по народна топка, който две години подред е първи във фабричния турнир. А когато дойдат състезанията по лека атлетика и ски, Гинка е винаги една от първите, една от найдобрите и със своя жар запалва съотборничките си. Но спортът ни най-малко не й пречи в производствената работа. Напротив! Тя е дългогодишен ударник на комунистическия труд и най-добър в професията.

Може би успехите щяха да бъдат много повече, ако не съществуваше една непреодолима засега трудност:

БАЗАТА – ТОЗИ НЕРЕШЕН ПРОБЛЕМ

Във фабриката тя е крайно недостатъчна. Засега работниците имат две площадки и един плувен басейн. Ентусиастите са приспособили и едно помещение за боксови тренировки, но то се нуждае от още много подобрения. Двете площадки също се намират в лошо състояние. И не че административното ръководство или работниците не желаят да ги поддържат. Но въпреки неколкократните молби "Ремонтстрой" или "Софстрой" да асфалтират баскетболното игрище, те до ден днешен отказват да извършат тази услуга. Съществуват и някои

ДРУГИ ТРУДНОСТИ

Години наред във фабриката искат да сформират отбор по баскетбол. Съществува само една пречка – няма треньор. ДФС "Локомотив" би могъл да оказва голяма методическа помощ, но в това отношение той е длъжник на работниците от "Вълчо Иванов". Комсомолската организация също не винаги се включва активно в спортните мероприятия. Що за аномалия? Най-младите, вместо да бъдат винаги в челните редици, често стоят настрана...

И въпреки всичко уверено звучат думите на председателката на профкомитета Мария Футекова: "Спортът заема и все повече ще заема важно място в живота на нашите работници. Ние можем да се похвалим с постиженията в производствената гимнастика, лечебната физкултура, спорта и туризма. Заслуга за това имат както членовете на физсъвета, така и обществените инструктори и методисти, които всекидневно и всеотдайно насаждат у работниците любов към редовните спортни занимания."

Нейните думи, както и отношението на административното ръководство в предприятието към спорта са предпоставка, че бъдните успехи ще са по-големи. И това е така, защото във "Вълчо Иванов"у всички е създадено правилно, истинско обществено отношение към спорта,

ГЛАВНОТО ДЕЙСТВУВАЩО ЛИЦЕ

Спортната дейност във фабрика "В чо Иванов" до голяма степен започв завършва с името на физкултурния о низатор Петко Бояджиев.

Впрочем неговата любов към спорт отколешна. Роден в Ямбол, той отр се увлича в гимнастиката. После здр то момче попада в градския отбор борба и в София побеждава столич шампион Славчо Иларионов. Постъ във ВИФ, Петко Бояджиев завинаги свързва със спорта. Завършва висшет образование с отличие. Не се поблаз от другите предложения и постъпил работа във "Вълчо Иванов". Нали тря да предаде и на другите своята люб Беше ли успял?

Това най-добре може да се разбере, се посети фабриката. Тук го познав всички. "Когато той ни постави някоя дача, ние не можем да му откажем" – в ва заместник комсомолската секрета Бойка Джорова. И това е така, защо Петко Бояджиев знае как да увлече дру те след себе си. Защото може да зап със своя пример и останалите (не е път сам е участвувал и в кросовете, преплуванията). Затова му вярват!

– Най-важното според мен – спод той – е да създадеш у хората навици спортуват. Първоначално може да посрещнат със скептична усмивка, дор ирония. Убеди ли ги в ползата от сп та, докажеш ли им неговата необхо мост, всичко по-натам е лесно.

И това е така, защото Петко Бояд ев знае мястото си във фабричния кол тив и колективът го чувствува ка неделима част.

Страницата е подготвена от Павел БЕБОВ
Снимки: Петко КОСТОВ

ОТБОРИТЕ НА ФАБРИКА „ВЪЛЧО ИВАНОВ" СА СТРОЕНИ ЗА ОТКРИВАНЕТО НА IV РЕПУБЛИКАНСКА РАБОТНИЧЕСКА СПАРТАКИАДА.

НАРОДНАТА ТОПКА Е ЛЮБИМА ИГРА НА РАБОТНИЧКИТЕ ВЪВ ФАБРИКАТА. С ТАЗИ ИГРА АКТИВНО СЕ ЗАНИМАВАТ 60 ПРОИЗВОДСТВЕНИЧКИ.

С ЕДНАКВО МНЕНИЕ

Председател на организационния комитет за IV републиканска спартакиада във фабрика „В. Иванов" е Григор КОСТОВ- заместник-директор по търговските въпроси.

– С голямо внимание се отнасяме както към производствените въпроси, така и към физкултурната и спортна дейност – разказва той. – Това наше разбиране произтича от факта, че и административното ръководство, и работниците се убедиха в ползата от производствената гимнастика и от включването в различните спортни прояви. Винаги сме проявявали разбиране – премествали сме от една смяна в друга работниците, заети в представителните отбори, освобождавали сме ги при нужда от работа. А ентусиазмът на физкултурния организатор Петко Бояджиев, който умее да работи с хората, на председателя на съвета за физкултура и спорт Стефан Лукач се предаде и на останалите.

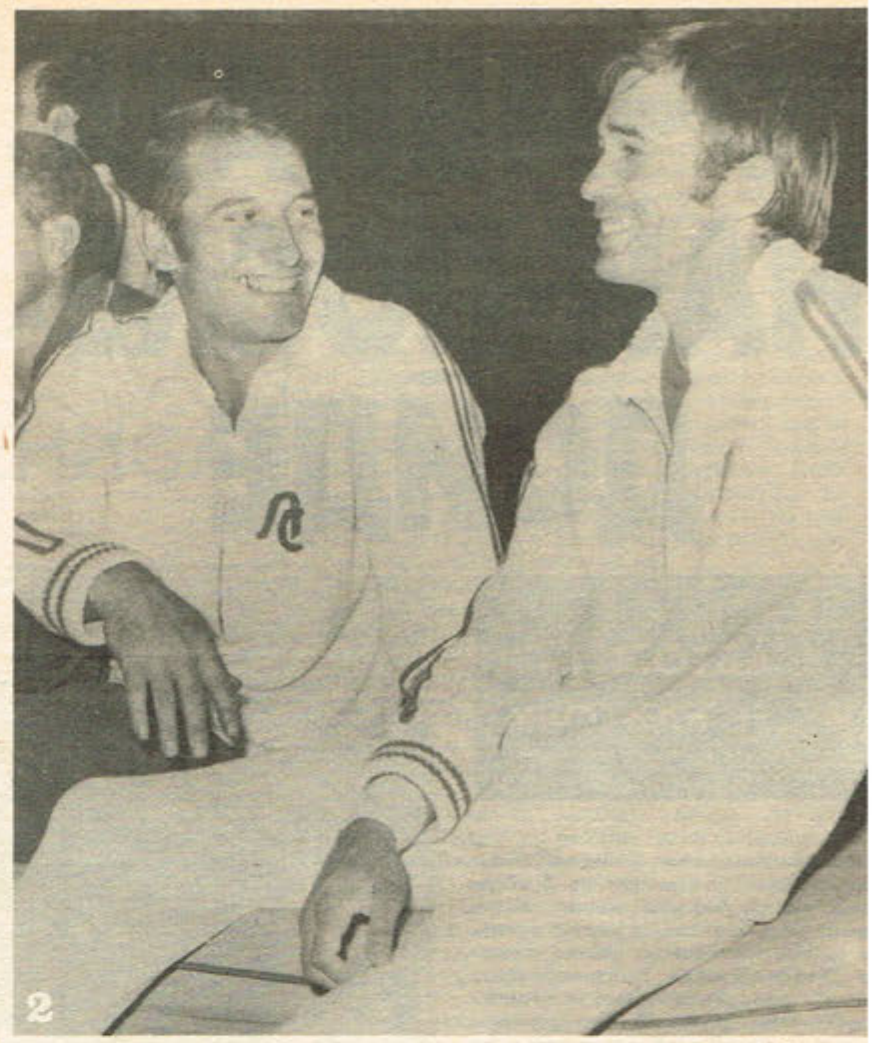
– Срещате ли някакви затруднения?

– Те бяха преди всичко в началото, когато трябваше да се убеждават хората. Пък и ние се съмнявахме. Страхувахме се и за лечебната физкултура: как ще я посрещнат работниците, няма ли да се откажат от нея. Но намерихме лекар-методист и много хора възвърнаха здравето си. Сега работниците сами с нетърпение чакат идването му и във всички цехове искат да се сформират такива групи.

Към това, което каза Григор Костов, трябва само да добавим, че самият той е горещ приятел на спорта и го е подпомагал с всички сили.

Старт
ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК
СТАДИОН "ВАСИЛ ЛЕВСКИ"
СОФИЯ
Пощенска кутия 797
Тел. 87-71-62, телекс 22-736
Редакционна колегия: главен редактор–Недялко ДОНСКИ, Алекси МЛАДЕНОВ, Асен НЕЙКОВ, Ваня ВОЙНОВА, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Дочо ДОЧЕВ (художествен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митьо ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, д-р Николай МИНЕВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Серафим СЕВЕРНЯК, Ясен АНТОВ.
Художествено оформление: Георги ДОЧЕВ
Държавен полиграфически комбинат "Димитър Благоев" 20121

ЗА ДОБРОТО ИМЕ НА ГИМНАСТИКАТА

да даде на тези гимнастички цялото богатство, събрано от художествената гимнастика през последните години, но така, че да изглежда силна спортна гимнастика. Нали вниманието към един женски отбор се привлича преди всичко от ефектната земя...

В ЗАЛАТА се чувствува едно ново настроение – внимание и грижи за всички, по равно разпределени. Няма я вече тази атмосфера на "Мая и другите". Самата Мая се чувствува сега по-добре. Все пак потискащо беше това свръхнапрежение от надежди и амбиции, които се съсредоточаваха около нея. Седемнадесетгодишна (само Ирина Хитрова е по-голяма от нея), Мая престана да се чувствува като малкото чудо и работи нормално като гимнастичка, която знае, че е лидер, но другите са много близко до нея и за първото си място в републиката вече трябва да се бори. Треньорите търсят оригинални елементи и връзки за всички, гледат на малките не само като гимнастички за Варна, а и като перспективен отбор за Монреал. Важното е, че сега се поставят основите. Добри, здрави основи от трудолюбиви, амбициозни хора...

Маргарита РАНГЕЛОВА

1 *МАЯ БЛАГОЕВА ИМА СИЛНА КОМБИНАЦИЯ НА УСПОРЕДКА. НЕ ДОСТИГА МАЛКО СИЛА И ТОВА Е ОСНОВНАТА ГРИЖА НА КОЧМАРОВ.*

2 *ТАКА ИЗГЛЕЖДАТ ЦЕНКО ЦЕНКОВ И СТЕФАН ЗОЕВ СЛЕД УСПЕХ. НО ДО УСПЕХА ИМА МНОГО ДЪЛЪГ, ТРУДЕН ПЪТ...*

3 *ПЕТНАДЕСЕТ ГОДИНИ РУМЯНА СТЕФАНОВА Е СЛУШАЛА ОТ СВОИТЕ ТРЕНЬОРКИ, ЧЕ ВСЯКО ДВИЖЕНИЕ ТРЯБВА ДА БЪДЕ ДОВЕДЕНО ДО СЪВЪРШЕНСТВО. СЕГА Е НЕЙИН РЕД ДА ПОВТАРЯ: "ОЩЕ, ОЩЕ".*

4 *ГРЕДАТА, НАЙ-СЛАБИЯТ НИ УРЕД ДО-СЕГА, Е ВЕЧЕ ОБЕКТ НА ОСОБЕНИ ГРИЖИ И.. НАДЕЖДИ.*

Снимки: Емил МАНДЖАРОВ

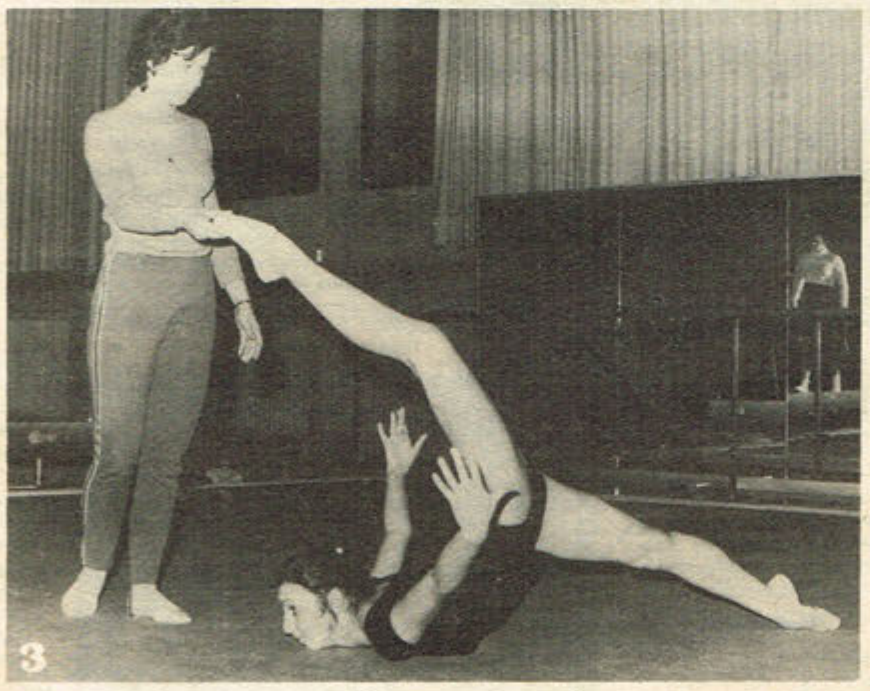
ИДВА ЕДНА ГОДИНА, пълна със събития за българските гимнастици. Преди сто години копривщенският учител Беловеждов създал първото гимнастическо ученическо дружество и с това поставил началото на гимнастиката в България. Така че честването на една стогодишнина ще даде възможност на всички, дали нещо на гимнастиката, да участвуват в този празник със свое определено място! Освен това през есента на 1974 година Варна ще бъде домакин на световно първенство по спортна гимнастика. Едно голямо събитие, което ще постави на изпитание готовността ни да бъдем организатори на големи спортни състезания (впрочем една готовност, вече многократно доказвана и получила оценка от най-висок ранг) и умението ни да се мобилизираме така, че да дадем максималното, на което сме способни.

Неволно сравнявам обстановката на двете тренировъчни зали – на състезателките по художествена и спортна гимнастика. Жулиета Шишманова работи с увлечение, понякога до самозабрава. Заварвала съм ги късно вечерта, невидели, че отдавна е минал крайният час на тренировката им. Тогава зная, че са намерили някой нов елемент и треньорка и състезателки нямат търпение да го видят в още и още по-добър вид . Върнаха се със седем медала от Ротердам и с настроение да търсят причините за отстъплението си, недоволни, неудовлетворени...

– Човек може да им завиди и на недоволството – казва д-р Охотникова, лекарката на националния отбор по спортна гимнастика. – С какво може да се сравни този миг, когато три български знамена се вдигнаха на пилоните! Та ние, които седяхме пред телевизорите в този момент, се чувствувахме толкова горди! Тогава си помечтах някога да видя такава радост и за спортните гимнастици. Знаех, че мечтата ми е така далечна, че не си струва дори да се говори, и все пак убедена съм, че го заслужават за всичко, което правят. Помислете си само – нашите момчета и момичета тренират упорито, всеотдайно, от сутрин до вечер, и знаят, че не могат и да се надяват на медал. Помислете си за това, че тренират само с един стимул – добро представяне, и ще разберете колко много трябва да обичаш гимнастиката, за да ѝ служиш така вярно, без надежда за награда...

ЕТО ги в зала "Раковски" десетина момиченца, повечето 14-15-годишни, със съзнанието, че след по-малко от година ще трябва да представят страната-домакин в едно световно първенство. Ето ги и Димо Дончев и Райна Киркова, дошли като треньори на националния отбор осем месеца преди олимпиадата, за да изпият най-горчивата чаша, която се е падала на някой треньор. Със съзнанието, че им се полага само малка част от вината, но независимо от това ще трябва да отговарят за цялата вина пред тази спортна общественост, вече "разглезена" от многото победи и затова още по-безпощадна към неуспелите. Как се започва след такова завръщане, те най-добре си знаят. Но бяха отново и веднага в залата. С амбицията да дадат всичко, на което са способни, да направят дори това, което са мислили, че не могат да направят, да търсят, да се борят за правото на този спорт наистина да бъде между основните спортове.

Вече мина и едно голямо състезание, което им дава основание да считат, че са тръгнали по правилно избран път. В Лондон Мая Благоева получи четвърта оценка на греда. Наистина заради едни съмнителни две секунди трябваше да излезе от шестицата и от борбата за медал, но

все пак това, че се появи такава възможност, вече е нещо. Мая получи и най-високите си оценки на отговорно състезание – над 9, и това също е окуражаващо. Мариета Бончева на съдийския семинар, там, където всичко се гледа подлупа, получи втора оценка и това също е нещо.

И така сега всеки е заел стабилно точното си място в тренировъчната зала. Дончев и Кочмаров – до успоредката и прескока, Киркова – до гредата. Отскоро в залата влезе и една нова треньорка – известната състезателка по художествена гимнастика Румяна Стефанова. Към акробатиката, натрупана малко безразборно в съчетанията, сега Стефанова иска да прибави и грация, и финес, и разбирането за композиционна цялост, така упорито налагано от нейната довчерашна треньорка. Стефанова знае колко много се чака от нея, затова още от първия ден заедно с корепетитора на националния отбор Андрей Башев започна да търси подходяща музика за всички. Търси вече съчетания за всяка, иска ал. Отсега при поставянето на всеки нов елемент се пресмята как ще изглежда и на световното първенство, и на олимпиадата. . .

Всички упражнения на Мая Благоева са вече завършени. Ще се работи с нея повече на греда. Там се очертават известни възможности за влизане в шестица. Треньорите се надяват и на добро представяне на успоредката.

Стефанова не смее да си признае колко много ѝ се иска да направи "нещо, което да грабне" на земя, с Ирина Хитрова. „Толкова талантлива, толкова гъвкава и изразителна, ще бъде непростимо да не покажем такава състезателка в пълната ѝ хубост" – това е, което засега младата треньорка може да каже...

Мариета Бончева повтаря и повтаря своето "избиване – задно превъртане до отскок". Нищо не ви говори, нали? Когато го видите на състезание, ще разберете защо са многобройните повторения и големият труд. Надя Стойчева се радва, че ще изпълнява такава силна, истински майсторска композиция. А треньорите се радват на тази непрекъсната надпревара между двете горноряховски момичета, която постоянно носи нещо ново и хубаво.

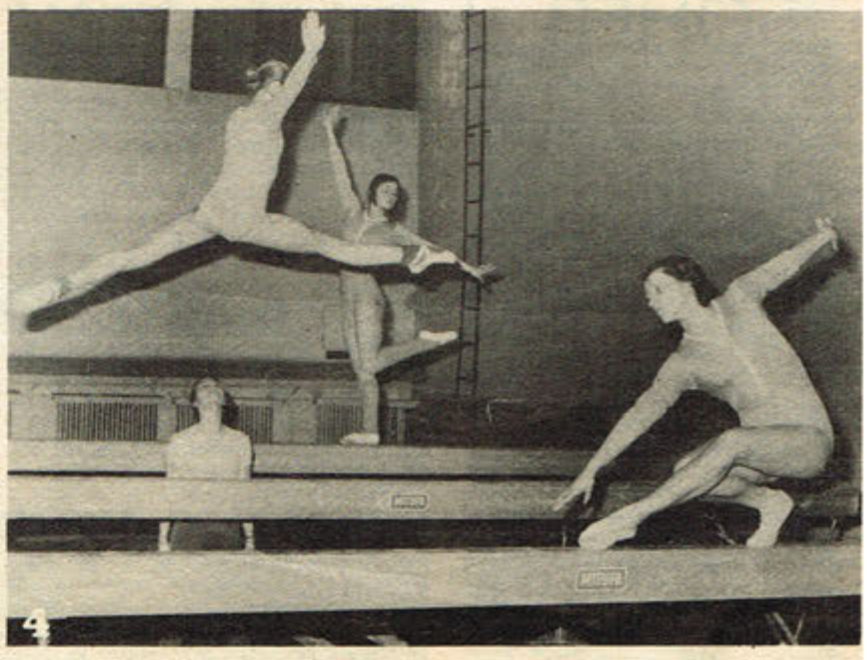
В Пловдив се готвят Рени Любомирова, Надя Шатарова, Донка Александрова и други момиченца при треньорите Живко Добрев и Димитър Благоев, във Варна – Красимира Стойчева при Георги Христов, в Русе – Малинка Йорданова и Антонина Джурова при Цветан Ангелов и Цветанка Захариева...

Средната възраст на отбора за световното първенство е 15,8 години. Пред треньорите по спортна гимнастика за жени не стоеше дилемата "млади-стари". Просто нямаха избор. Трябваше да работят с млади! Не могат вече да се оплакват от разностилие, от това, че трябва да оправят чужди грешки. Федерацията им е предоставила всички условия за добра работа. Пълни права и пълна отговорност! Могат да изберат най-доброто от цялата страна, да го доведат до зала "Раковски", а оттам в Двореца на спорта във Варна. Но след Варна вече старши треньорът Димо Дончев и неговите помощници ще могат да кажат – ето това са резултатите от нашата работа! Приемаме и пасивите, и активите на всяка оценка...

СТАРШИ ТРЕНЬОРЪТ на мъжете Евгений Земсков пое отбора след олимпиадата. Една разбита, обезверена команда. Мнозина очакваха, че Земсков ще оползотвори този кратък срок, като хвърли усилия и умения изцяло върху Райчо Христов. Та нали това беше единствената ни надежда за успех. Имаше време недостатъчно за революция в гимнастиката, но съвсем достатъчно да хвърли всичко в един, най-силния пункт, за да извлече максимума. Но Земсков обяви още от първите дни платформата си: "Райчо е един от другите. На него, разбира се, трябва да му се даде максимума, така както на... всички. Да се използува пълният капацитет на всички треньори, които са доказали, че могат да правят гимнастици, на всички състезатели, които са показали вече качества, и на тези, които в процеса на работата ще ги покажат!" Измина една година от това време и можем да кажем, че старши треньорът се придържаше през цялото време изцяло към обявената програма. Комбинациите на гимнастиците от основния състав са вече готови. Сега се работи за чистотата на изпълнението – най-слабият пункт в досегашната работа.

Райчо Христов за втори път е извън строя. Второ късане на ахилес. И докато професор Башкирев прави операцията, докато Райчо пресмята кога ще смъкнат гипса от крака му, треньорите вече са готови с новата програма. Успоредка–халки–висилка–кон с гривни – там ще се съсредоточат усилията. Не в коронния уред земята... През това време се работи усилено за отстраняване на толкова стари грешки в подготовката на Стефан Зоев – телодържание, чистота на изпълнението. През същото време се търси най-добрият начин Андрей Керанов (един млад гимнастик, който вече привлече вниманието на специалистите) да натрупа сила, за да издържи на повишената трудност, търси се нещо ефектно за Димитър Койчев... Един малък щаб от треньори – Земсков, Ценков, Коев, Михайлов, Капсъзов... търсят оптималното, което ще представи българската гимнастика в най-добрия ѝ вид с надежда и амбиция "да влезем в световната десетка", да възстановим името на българската гимнастика. За повече – ще мислим по-късно, за Монреал. Важното е, че сега се поставят основите. Добри, здрави основи от трудолюбиви, амбициозни хора...

Маргарита РАНГЕЛОВА

ПОЧИВКАТА НАЙ-ПОСЛЕ ДОЙДЕ

1

АВТОРИ И ...СЪАВТОРИ

2

Двата български отбора, които продължават участието си в европейските турнири, се срещнаха помежду си в мач, който имаше еднакво голямо значение за двата състава. "Берое" и ЦСКА "Септемврийско знаме" "направиха" много интересен и динамичен двубой, който държа и играчи, и зрители в напрежение до последния момент. На пръв поглед шестте гола могат да бъдат взети и за белег на майсторство; истината обаче е, че повечето от тях наред със своите автори имаха и съавтори – съперниците сякаш се надпреварваха да се улесняват...

Мачът приличаше (доколкото две срещи могат да си приличат...) на тазгодишния финал за купата на Съветската армия. Шампионите – това не се случва често с тях! – разчитаха на игра без рискове в защита и на бързи контраатаки. Този подход осигури на армейците водачеството в резултата, но нито за минута – и спокойствие. Защото на мнозинството от играчите липсваше сигурност, а на всички заедно – организацията. Филипов позволи да му бъдат вкарани леко поне два гола (при първия Петков прехвърли стената точно, но с много лек удар; при третия армейският вратар излезе съвсем нерешително). Зафиров отдавна не бе играл така разпиляно, Василев не съумяваше да се справя нито с директния си съперник, нито със зоната си (да не говорим за двете, взети заедно), Янков – с нарушения или без тях – не можеше да излезе на глава с експлозивността на Петков. Оставаше Б. Колев, който, макар и контузен твърде рано, оправи много грешки на съиграчите си, но в края на краищата не можа да свърши работата на всички, взети заедно... Не по-добро беше и положението и в средата на терена. Никодимов след много активната си игра с "Академик" този път предпочете да бъде на подстъпите към собствената врата; Средков се "грижеше" за Димитров – имаше много главоболия, за да бъде и строител. И тук остана само Денев, чието място в този мач струва ми се, бе по-напред. Защото показа, че е в състояние да се пребори едва ли не с цялата защита на "Берое"... А в нападение Жеков и особено Марашлиев и Михайлов действуваха всеки за себе си и търсеха съиграчите си точно тогава, когато трябваше да се справят с положението сами...

Напразно д-р Ст. Божков и М. Манолов се мъчеха да внесат – със съвети от пейката и на почивката, със смените – малко повече ред в играта, по-продължително задържане на топката. По-често тя бе изпращана далеч напред; чистите положения, до които стигнаха Денев, Михайлов и Марашлиев, подхранваха това желание. И в последните 20-25 минути се стигна до просто "чистене" на дявълското кълбо...

Тогава настъпи времето на "Берое". И преди това старозагорци не се помириха нито за момент с грозящата ги загуба. Не паднаха духом и заради головете в собствената си врата (вторият се случва веднъж на стотина мача – Кръстев поднесе топката на Денев като на тепсия!). Играха ентусиазирано, с много себеотрицание, бих казал – над възможностите си в момента.

Беройци разбраха предпазливостта на съперниците си и пренесоха центъра на тежестта в средата на терена и в нападение. Играта им на моменти изглеждаше значително по-стройна, стремежът към комбинативност – по-изразителен. И ако не бяха неточни и шаблонни при завършъка на атаката, нямаше да чакат двата свободни удара на Петков (при втория топката срещна гредата и бе изпратена в мрежата от Бончев). Нито пробива на Димитров, който мина край Василев като край знак за слалом, за да покори и неубедителния Филипов.

От 0:1, 1:1 и 1:2 се стигна до 3:2 (срещу шампиона това е малък подвиг!), но грубата грешка на Янчовски, използувана от Никодимов, фиксира равенството, което не е несправедливо...

ЗАЩО СРЕДЪ ЖЕКОВ?

Известно е колко темпераментна е старозагорската публика. Знае се колко обича тя "Берое"...

Но освиркването на съперника (само защото той... се е появил на терена!) и обидните скандирания едва ли са белег и на темперамент, и на обич.

Още по-странно е, че "остриетата" на зрителите бяха насочени по-специално към Петър Жеков. На този мач той отбеляза трудно достижим връх – 250 гола в "А" РФГ, част от които са в актива и на "Берое". Дори само споменът за тях задължаваше трибуните към друго отношение към най-добрия реализатор.

Та обичта и темпераментът не струват нищо на стадиона, ако заедно с тях не съжителствуват спортсменството и уважението към съперника...

ЧЕТАТА БЕЗ БОНЕВ

Пловдивските локомотивци гостуваха на съименниците си от столицата без своя капитан. Контузен в миналия кръг, Бонев остана да гледа мача на своя отбор по телевизията. Но положението му не е тежко. Гипсът е свален, травмата е лека и той ще участвува в зимната подготовка на националния отбор, веднага щом Христо Младенов обяви сбор.

Може би мнозина са очаквали, че без Бонев пловдивският "Локомотив" ще се представи пред софийската публика разколебан? Не! Още след началния съдийски сигнал пролича, че отборът играе сплотено, с добро взаимодействие между всички линии и със самочувствие на един от челните футболни състави в страната. Отдавна не сме виждали отбор, който с такова чувство за отговорност да се старае към точно подаване на топката. Сякаш треньорът Манолов им бе поставил задача да занесат показен урок за паса във футбола. Изтеглен назад, централният нападател Иванов се мъчеше да върши работата на Бонев, но не му достигаха сили да бъде пълноценен организатор. С № 8 играха двама футболисти – Курбанов през първото полувреме и Узунов през второто. Узунов се оказа по-полезен и се разбираше по-добре със съиграчите си. И ако Г.Василев, който бе взел цялата власт в нападението, не бе пропуснал златната възможност в 49-та минута, отборът щеше да се върне в Пловдив със заслужена радост! Често укоряваме футболистите, които са загубили срещата, но "Локомотив" (Пд) не заслужава упреци. Отборът игра добре.

След като Йончо Арсов пое кормилото на софийския "Локомотив", вече в няколко кръга виждаме отбора с амбиция да покаже истинските си възможности. Изглежда, че всички са станали по-послушни. Това бе необходимо. И все пак добре е, че намери реален израз на игрището – с повече движение, с повече труд и с необходимото желание за игра, което винаги носи успехите в спорта. На този фон дори Атанас Михайлов прави впечатление с усърдието си да се движи по целия терен. Дано само не е "ден до пладне"!

В 72-та минута с гол на Хаджиев "Локомотив" (Сф) постигна победата. Този удар предизвика доста спорове и възражения от играчите на пловдивския отбор. Но съдиите бяха прави. Във футболния правилник на стр. 63 е посочено тълкуване за случай, който бе идентичен с положението на играчите на "Локомотив" (Сф) при отбелязването на гола.

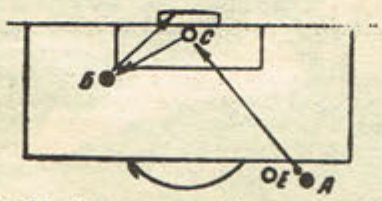

Рис. 35. Няма засада. Играчът А бие във вратата, вратарят С отбива топката към Б, който отбелязва гол. Голът е правилен, защото Б получава топката от противников играч.

В конкретния случай, Соколов – който отправи първия удар към вратата на пловдивчани, бе в положение А; Хаджиев – който отбеляза гола, бе в положение Б.

Материалите са написани от Димитър ДЖАРОВ (София) и Митьо ЕКСЕРОВ (Стара Загора и Пловдив).

Снимки: Янко ГЪРОВ
Емил МАНДЖАРОВ

3

ПЪРВАТА

След 16 кръга и последната ла в турнирната таблица "А" РФГ е заличена – "Левс Спартак" загуби за първи път. От "Тракия", един традицион неудобен за лидера противн който (както винаги) игра вд новено, с много желание, с пъл изразходване на всички мора и физически сили. Показаното терена от "канарчетата" н стина надмина очакванията привържениците им и, как пролича, на . . . съперниците.

Но и "Левски-Спартак" не на равнището на най-добрите есенни игри. Той отстъпваше борбата за първа топка, не лагаше, а сам понасяше темпон разиграваше комбинациите пр пряно и неточно. Това бе дост тъчно, за да дойде загубата. Н истина "синьо-белите" откри резултата с чудесен гол на Ве линов, но слабостите им остан ха и предимството (цифрово психологическо) бе заличено са за шест минути. Вратаря Стайков, чиято вина за първ гол е несъмнена и непростима, онзи барометър, който пръв п каза "лошо време" за гостит Но и на защитата им не бе вкус маневреността на "жълт черните" нападатели. А средн та линия, както твърде рядко се случва, се разпиля назад и н пред и не успя да бъде господ на невралгичната централна з на на терена. Веселинов, Мил нов и Войнов пък атакуваха вр тата на Тиханов всеки сам за с бе си, твърде далече един о друг, не си помагаха и затов рядко успяваха.

"Левски-Спартак" се опита намери себе си след почивкат когато не само изравни, но изве наж получи и игрово превъзхо ство: точните ходове и продъ жителните комбинации носе реална опасност за "Тракия Водачът обаче не се възползув от това, пропусна редица изго ни положения да реши мача своя полза и когато "канарчет та" изглеждаха останали без с ли, те неочаквано събраха "вто ри дъх" и упражниха такъв на тиск, който извади водача н таблицата от релсите.

Три минути преди края на ма последна за годината шампи натна среща стана неизбежно в създалата се обстановк Хр.Маринов вкара победния го за "Тракия" и за първи път "Ле ски-Спартак" не получи поздра ления, а сам трябваше да поздра ви победителите си. . .

1 ВАСИЛЕВ И ТОЗИ ПЪТ ПРИНУЖДАВА Б.КОЛЕВ ДА ПОПРАВЯ ГРЕШКАТА МУ. . .

2 УДАРЪТ НА ПЕТКОВ НЕ БЕ СИЛЕН, НО ТОЧЕН: ФИЛИПОВ НЕ МОЖА ДА СПРЕ ТОПКАТА – 1:1.

3 ХАДЖИЕВ (7) Е ИЗПРЕВАРИЛ ВСИЧ-КИ: 1:0 ЗА СТОЛИЧНИТЕ ЛОКОМОТИВЦИ.

БЕЛИТЕ ПЕТНА НА ЕЛИТНАТА ГРУПА

Преди време елитната волейболна група за жени се състоеше от 10 отбора. Два от тях бяха слаби, играта им не отговаряше на нивото на групата, срещите с тях бяха пародия и скука. В интерес на издигане качеството на първенството групата бе намалена. Сега тя се състои от 8 отбора. 3 от тях са слаби и играта им не отговаря на нивото на групата. И срещите с тях отново навяват скука. . .

Ще се намали ли догодина групата на 6 отбора в интерес на първенството и какво ще стане по-следващата година и т.н?

Струва ни се, че вълшебният еликсир за съживяването на женския волейбол няма да се свари в такива епруветки! Явно е, че с намаляването на отборите, играещи в елитната група, волейболът не расте качествено. Възниква и още по-тревожният въпрос: ако погледнем картата на този елитен волейбол, ще се почувствуваме съвсем неудобно – разбира се, ако волейболът наистина ни вълнува. От осемте състава 7 са край добрата стара Витоша – защото до Перник например се стига полесно, отколкото до "Момкова махала" или "Младост". Цялата останала България е едно бяло петно, сред което блещука единствено примерът на Враца. Източна, Северна и Южна България, градове като Варна, Бургас, Русе, Пловдив и пр. нито играят, нито виждат, нито сигурно се вълнуват вече от женския волейбол! Става въпрос за играта на майсторите. Защото няма по-добър стимул за развитието на един спорт от контакта между играта на майсторите и жадните погледи на младото поколение.

Разбира се, освен елитните отбори има и други групи. Но за да се израства, трябва да се върви в такт с добрите. Например баскетболната група: там играят състави от 6 града – София, Пловдив, Варна, Бургас, Ботевград и Перник, и острият натиск на провинциалните отбори създава огромно напрежение в първенството.

Това тревожно стесняване на волейболните хоризонти се чувствува, другояче не може и да бъде, и в софийските отбори. Пресъхват изворите на спортни таланти. Дори "Левски-Спартак" виждаме с толкова къса резервна скамейка, че ако и тук се излизаше за лични нарушения, те едва ли биха спечелили среща. Иначе "бяло-сините" са най-стабилният състав. Те наистина са отбор в пълния смисъл на думата – със своето спокойствие, с умението си да намират в процеса на играта слабите страни на противника. Мария Петкова господствува при мрежата, Вучкова води умно играта, Срънгева внася темперамент, Иванова – сигурност, Гогова, макар и с колебание – сила. . .

"Академик" е конгломерат от "недоправени" състезателки. Видяхме отново Стоименова с възвърнатото самочувствие и ако не бяха безсмислените смени в мача с "Левски-Спартак", тя сигурно би играла още по-добре. Божурина би била нещо голямо, но, изглежда, в "Академик" не могат още да нагласят играта си към нея. Сега душата на отбора е Катя Колева, а в последния мач – и Панчовска.

ЦСКА и "Славия" се разхождаха между радостта и неудовлетворението. "Локомотив" е младост без опит, а "Спортист" може би опит без младост. . . Нещо ново сякаш има в някои сполучливи игри на "Ботев". Враца и "Миньор", за чийто прекрасен колектив и треньор вече стана дума.

МАРИЯ ПЕТКОВА (ГОРЕ ВДЯСНО) В ПОСЛЕДНИТЕ ГОДИНИ Е СЯКАШ НАЙ-СТАБИЛНАТА СЪСТЕЗАТЕЛКА НА "ЛЕВСКИ-СПАРТАК".

И ТОЗИ СЕЗОН "СЛАВИЯ" ИГРАЕ ПО НАСТРОЕНИЕ: ВЕДНЪЖ ХУБАВО, ДРУГ ПЪТ ЛОШО. . .

В края на първия тур от първенството с по една загуба са "Миньор"и "Левски-Спартак" (без отложения мач с армейките). ЦСКА"Септ. знаме" има 2 загуби, "Академик" и "Славия" – по 3, "Спортист" и "Ботев" – по 5. "Локомотив" загуби всичките си 7 мача. През февруари започва вторият тур от първенството. . .

Климент ВЕЛИЧКОВ

НАЙ-СЕТНЕ

Големият волейбол бе приютен най-сетне в зала "Фестивална" Просторно, приятно и удобно за състезатели и зрители, мъжките състави могат безпрепятствено да разгърнат възможностите си, да преценят реално спортната си форма. И съвсем не случайно, разбира се, си припомнихме незабравимите дни от световния шампионат, в които бе домакин поменатата най-удобна и подходяща в момента зала за волейбол! Още повече, че зала "Универсиада" дава предпочитание на. . . музикалните естрадни програми. . .

И така цяла седмица мъжките отбори ще играят последните срещи от първия кръг за републиканско първенство при нормални условия, като ще бъдат противопоставени "силни" срещу "силни". Не поставяме случайно кавички, тъй като един от "силните" вече зае място сред аут сайдерите. И колкото да е курио това се отнася за "Левски-Спар так"-шампион в миналото и почт неизменно в челната тройка. Сле загубите от "Арда" и "Бенковски като гост "Левски-Спартак" тря ваше да изпие горчивата чаша на по ражението и като домакин сре "Миньор". Перничани, както подче тахме миналата седмица, са съста който наломня хубавите години н четата на Боби Гюдеров. Но заслуже ната му победа срещу "сините" с 3: в зала "Фестивална" бе до голям степен плод и на вялата и непо стоянна игра на сегашната чета н Боби Гюдеров, на която престоя още по-тежки изпитания през таз седмица, за да се изкубне от. . опашката! От показаното досег може да се предполага, че за първо място във Временното класиране "А" РВГ ще претендират главн ЦСКА"Септ. знаме" и "Славия", сред женските отбори този въпро ще се изясни след последната сре "Левски-Спартак" – ЦСКА"Септ. зна ме", която ще се състои по време н мъжкия турнир, също в зала "Фести вална".

Душко ВЕСЕЛИНО

ЦСКА: Маринов 23(4-3), Пейчев 17(8-3), Богданов 6(2-2), Киров 4(2-2), Михайлов 4 (0-0), Брънзов 10(0-0), Янкулов 2(0-0), Главов 0(0-0), Такев 0(0-0), Петров 0(0-0). Отборът е направил 20 л.нар. (12+8), изпълнил е 16 нак.удара, от които 10 сполучливи – 63%, стрелял е общо 57 пъти, от които 27 успешно – 49%, овладял е 27 топки (18 в защита и 9 в нападение) и е направил 11 грешки. За 5 л.нар. играта напусна Михайлов (40 мин.).

"БАЛКАН": Христов 22(6-6), Романски 19(2 1), Чанев 15(2-1), Андреев 6(0-0), Петков 0(0-0) Воденичарски 6(0-0), Иванов 6(2-2), Михайлов 2(0-0), Отборът е направил 22 л.нар. (12+10) изпълнил е 12 нак.удара, от които 10 сполучли ви – 83%, стрелял е общо 50 пъти, от които 33 успешно – 66%, овладял е 24 топки (Всички те в защита)и е направил 9 грешки.

Петър ХАДЖИЙСКИ

ТАКАВА ЗАГУБА СЕ НАРИЧА ПОРАЖЕНИЕ!

За когото и да е и където и да е не е нито срамота, нито грехота да загуби от баскетболистите на "Балкан". За отбор с претенции обаче е направо недопустимо да изпадне в положението на армейците – смешно и трагично едновременно (зависи от гледната точка). Защото малодушието винаги е предизвиквало присмех и съжаление, а това бе единственото, което успя да покаже на зрителите в зала "Фестивална" тимът на ЦСКА"Септ. знаме", и те основателно бяха раздвоени: да се смеят ли, да плачат ли. . . Но всички заедно бяха разочаровани. Тъй като бяха дошли да видят един от възловите мачове на шампионата, а видяха игра на котка с мишка, в която дори "котката" остана неудовлетворена от твърде лесно добитата плячка. Защото "Балкан" бе настроен за борба докрай и без компромиси, а получи възможност да обстреля ревервите и снизходително да завърши мача с втората петорка. Какъв звучен шамар за грандоманията на армейските "звезди", в чиито думи по адрес на ботевградските играчи винаги личи снизхождение – напълно безпочвено естествено, след като никога досега не е потвърдено на терена. . .

От добре по-добре е известно, че "Балкан" може да бъде победен не като се надиграе, а като бъде "преборен". Това обаче могат да направят не просто баскетболисти, а истински спортисти-бойци. И ако играчите на ЦСКА винаги са предизвиквали големи съмнения в боевите си качества, сега и съмненията отпаднаха по посока на категоричното им потвърждение. Щом като и единственият боец в този отбор, треньорът Цв. Барчовски, като в шок остави "колата" да лети стремглаво към пропастта. След като изпроба всички оръжия от треньорския арсенал: зоната го доведе до минус 13 точки на полувремето, личната защита вдигна разликата на 21 точки (39:60 в 29-та мин), а пресата само оформи поражението.

Без да го превърне в приемлива загуба, за която все пак има оправдание.Но какво оправдание може да има за един Р.Пейчев, който въобще не дръзва да се навре в "шамарите" (там, където е истинското място на един център) и замеря коша от 4-5 метра, за да поправи донякъде баланса си на реализатор – единственото нещо, което го интересува, което обаче не е нито най-важното, нито най-трудното в баскетбола. Да се вкарват фаловете пък не е маловажно, но от 8 опита само 3 сполуки е жалък процент дори за едно дете. А ето че националният център и досега няма твърда постановка на изпълнението им: веднъж с табло, друг път без табло и най-често – в "гредата". . . Колко струва и стрелбата на П.Маринов, когато в защита се старае точно колкото едно учебно чучело и от неговата зона Христов и Романски просто съдраха мрежичката на коша? Нищо, както нищо не струват и играчи с качества да побеждават, които не успяват дори достойно да загубят. Ако поне срамът от поражението не ги амбицира занапред да докажат обратното. . .

ЦСКА "СЕПТ.ЗНАМЕ" – "БАЛКАН" 64:76 (31:44)

И ТАЗИ ТОПКА НЯМА ДА СТИГНЕ ДО Т.БОГДАНОВ (ЦСКА-14). ИЗПРЕВАРИЛ ГО Е Г.ХРИСТОВ(БАЛ-15). . .

КЪДЕ СИ, СТАРА СЛАВА?

Баскетболистките на "Славия" вече няколко сезона обещават да тръгнат по пътя на бившия бял "супертим". Но все още само обещават и ето че есенният дял от шампионата ги завари с няколко "непланирани" загуби (от "Балкан", от "ЖСК-Спартак"). Основни състезателки като СВ.Несторова, З.Ангелова, В.Симеонова играят неравномерно, правят непростими грешки в елементарните технически приеми. Още нестабилни са младите Г.Дочева, Р.Велева, Д.Стаменова. И треньорът им Ас.Джонджоров ще трябва да отложи надеждите си Най-рано – за пролетта . .

Дори когато в навечерието на първенството се лиши от три вицешампионки на Европа, ИВ.Коконов си представяше малко по-различно съдбата на "Локомотив". Разчиташе на доказаното си умение да "прави" състезателки и че дебютантките ще съумеят да се оправят докрай М.Щъркелова и Д.Дилова. Ала с осем загуби от 10 мача реалността коригира целите. От стремеж към шестицата в борба за място в групата. Която се очертава като пълна с неизвестности . .

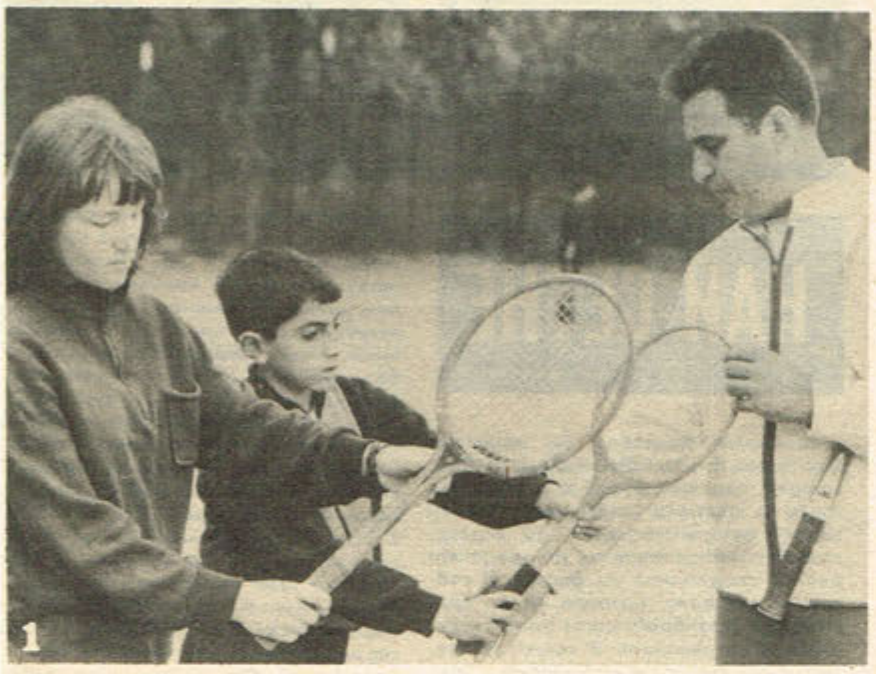
В мача помежду си тези два отбора с традиции и амбиции показаха като на длан причините за второстепенната им роля в първенството. Юрушът към единия щит към другия кош, завършващ по-често с грешка, отколкото с попадение, само с големи уговорки може да се нарече баскетбол. А елитен баскетбол – в никакъв случай. "Славия", с по-комплектен състав, взе връх – 67:58, но проблемите на Джонджоров малко се различават от грижите на Коконов: сериозна работа с младите наследници на славните в миналото(по-близко и по-далечно) предшественици.

ОТ ТАЗИ ПОЗИЦИЯ КОШЪТ НЕ СЕ ВИЖДА И ПРОБИВЪТ НА З.АНГЕЛОВА(СЛ-11) ОСТАВА "БЕЗ ПОСЛЕДСТВИЯ". . .

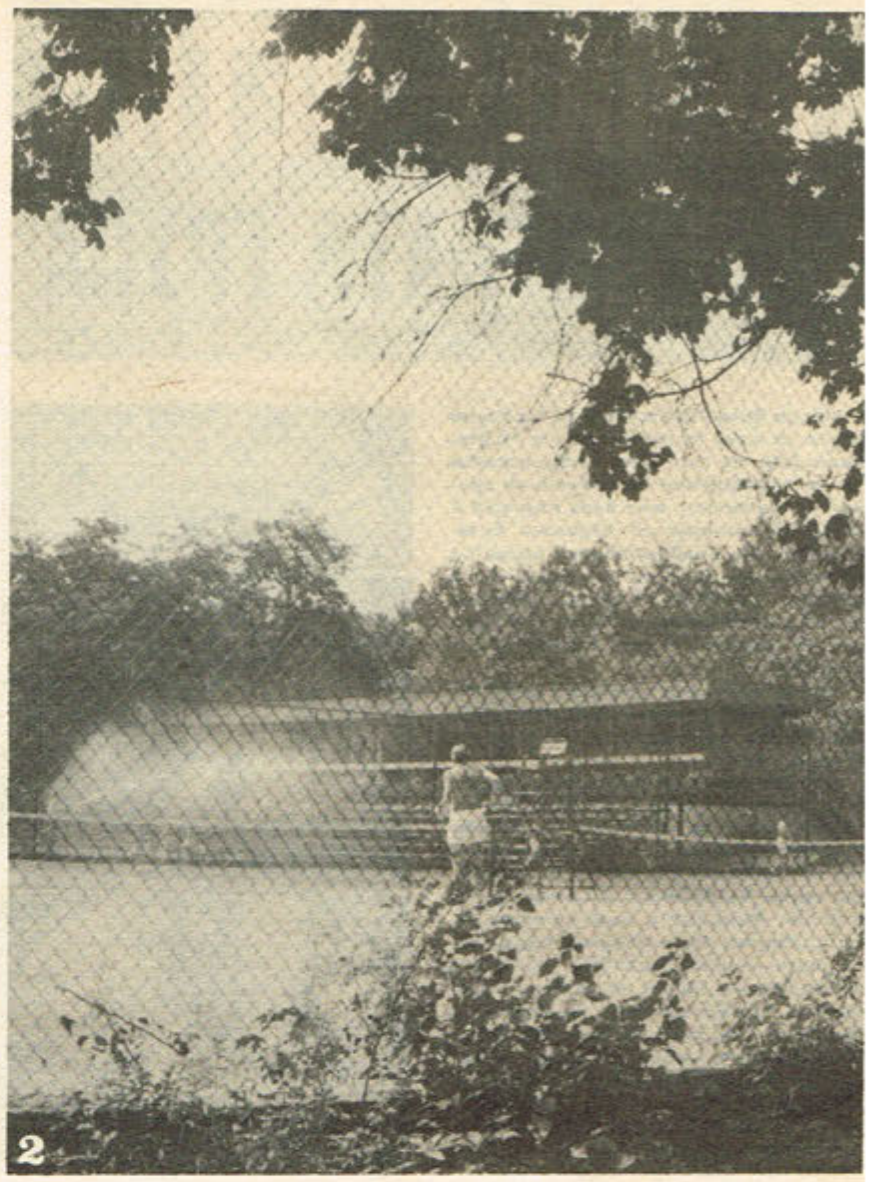
«ЛЕВСКИ-СПАРТАК»

– ЕДНА СЪВРЕМЕННА ТЕНИС-БАЗА

Последните три години се характеризират с една възходяща линия на почти всички състави. През 1970 г. се сформираха пионерски състави. Сега и двата отбора – младша възраст, са на второ място в страната. Пионерките – старша възраст, са републикански шампионки. Вицешампиони на страната са и отборите на юношите – младша и старша възраст, девойките – старша възраст, мъжете и жените. На "Левски-Спартак" израстват технични състезатели и ако човек застане край кортовете, не може да не му направи впечатление играта на такива тенисисти като Ани Чъпърова, Дора Рангелова, Мариана Томова, Десислава Вучкова, Олга Станева, Христо Йоцов, Борил Веселинов, Мариан Лазаров, Светослав Гайдаров... При тяхната подготовка се забелязва и нещо, което досега е липсвало в достатъчно количество на първите ни ракети – разностранна физическа подготовка. На кортовете има зала за силова подготовка, треньорите са приспособили и специален комплекс за кръгова тренировка, напълно равноправен елемент е и кросът.

Но тук играят не само тенисисти-състезатели. Когато носителите на републикански отличия (9 индивидуални шампионски титли са притежание на тенисистите от "Левски-Спартак") напуснат кортовете, идва ред на любителите. Сега тяхната бройка надхвърля 120. Някои от тях също не се боят от зимата... С една дума, новата тенис-база на "Левски-Спартак" и трудът, който кипи на нея дори в тези белоснежни дни, ни дават основание да очакваме по-оптимистично онзи прелом в нашия тенис, за който отдавна мечтаем.

НАЙ-КЪСАТА ЗИМА...

Първата изненада, която ни поднесоха балканските игри по тенис, състояли се преди няколко месеца в София, беше новата тенис-база "Левски-Спартак". Когато председателят на секцията при дружеството Трифон Каменов излагаше преди време проектите, мнозина го гледаха скептично. Но сега фактът си беше факт: на най-удобното място в столицата, между стадионите "В. Левски" и "Народна армия", тенисспортът вече имаше отдавна мечтания уют и комфорт. "Левски-Спартак", а с това и българският тенис, вече разполага с база – и близка, и удобна, удобна за игра, удобна и за зрители.

Когато говорим за тениса в това софийско дружество, безспорно трябва да започнем с най-талантливия български състезател Любен Генов. Тук играят още Любка Радкова, Илия Илиев, Емилиян Пампулов.... Тук блесна талантът на такива тенисисти като Стефан Цветков и Цветан Цолов. Но, струва ми се, няма да са далече годините, когато към познатите имена ще се прибави и една дълга поредица от сегашните пионери и пионерки, които имат щастието да тръгнат към големия спорт от такава прекрасна база.

Преди година тук имаше само 4 корта и една дървена барака. Днес пред нас са 8 корта и една асфалтова площадка. Всички те имат дълъг и активен "живот". Когато други кортове вдигнат бял флаг пред настъпващата зима, на "Левски-Спартак" все още кипят спортни страсти... Все още? Та те не спират почти цяла година! Зимата на тези кортове сякаш е най-къса. Причините са няколко. Добър дренаж – разбира се. Добро изложение – естествено. Но и още нещо: добро поддържане с много усилия от страна на работниците и треньорите.

Старши треньорът Рангел Рангелов е добре познат в нашия тенис. Той не прилича никак на треньорите с "чиновнически" маниери, които чакат всичко да им бъде поднесено. Научил е и своите състезатели на инициатива. Ще ги видите в зимната утрин как сами се справят с падналия сняг, хвърлят сол по корта, чертаят линии...

Рангелов ни учудваше със своята енергия още по времето, когато се състезаваше. Само тенисът му беше малко. От 1955 до 1960 г. той игра не само тенис, но и... футбол като дясно крило на пловдивските СКНА и "Локомотив".

Рангелов и Чупаров поставиха името на България още през 1964 г. на второ място на Балканите – успех, който бе повторен едва през тази година. Тогава българският отбор загуби само от Югославия (с Йованович, Пилич) и победи даже румънците с Цирък и Визиру. Но истинският принос на Рангелов е като треньор. След 6-годишна работа в Пловдив, където създаде добра школа, сега той намери в "Левски-Спартак" отлични условия за още по-широка работа.

Новата тенис-база на "Левски-Спартак" е удобна не само за зрителите – събира близо 1000 души, но и за цяло ято млади тенисисти, прелитащи всеки ден за поредната порция труд. Рангелов и Владимир Томов (треньор на женските състави) работят с повече от 100 състезатели от всички възрастови групи. Само за един ден картината се мени коренно – след осемгодишния хлапак, който се интересува от кой край се държи ракетата, трябва заедно с Любен Генов да се разгадават тайните на големия тенис.

ТЕНИС ПОД КУПОЛ – ЗАЩО НЕ?

И все пак зимата обикновено взема връх над всички усилия на треньори и състезатели... Дебели преспи сняг покриват кортовете. А дори и да се разчисти този сняг – отдолу остава ледена кора – удобна за кънки, но не и за тенис...

Сега в страната ни има само една покрита тенис-зала. По същество тя е достъпна само за малък брой състезатели. Останалите така или иначе прекъсват най-важния елемент в своя тренировъчен цикъл – техническата подготовка. И това е големият бич за спортното майсторство.

Нима не може да се направи нещо? Ясно е, че построяването на голяма зала струва скъпо – в порядъка от 1 милион лева. Но практиката в последно време ни дава и други примери. Като гъби след дъжд никнат из цяла Европа евтини надувни конструкции. В България също е направен първият опит. Неотдавна кюстендилци откриха първия покрит плувен басейн с такава конструкция. Това е нещо просто и ефектно. В експерименталния си вид струва 65 000 лв, но в бъдеще сигурно ще бъде доста по-евтино. Представете си една елипсовидна гъба, покриваща басейн с размери 25/12,5 м. Височината ѝ е около 10 метра. Ушиването и сглобяването на този лек покрив е направено в завод "Зебра", Курило. Още няколко наши завода дават своя принос за осъществяване проекта на арх. В. Малчев от ННСИ – София. Под този купол, поддържан от мощни вентилационни устройства, съоръжен с осветителни тела, с отопление и пр.; никаква зима не е страшна! Когато настъпи лято, всичко се демонтира за половин час и басейнът става открит...

А нима не може с такава конструкция да се покриват един или два тенис-корта? Положителният отговор на този въпрос не буди съмнение. В "Левски-Спартак", където вече показаха достатъчно вкус и разбиране, мислят как да съоръжат своята прекрасна тенис-база с още един модерен и така необходим елемент.

1 *ПРЕДАВАНЕ НА УМЕНИЕТО*

2 *МНОГО ЗЕЛЕНИНА И СВЕЖЕСТ ОГРАЖДАТ БАЗАТА ОТ РАННА ПРОЛЕТ ДО КЪСНА ЕСЕН.*

3 *ЛЮБЕН ГЕНОВ – ПЪРВАТА РАКЕТА НА "СИНИТЕ" И БЪЛГАРИЯ.*

4 *МЛАДИТЕ ТЕНИСИСТИ НА "ЛЕВСКИ-СПАРТАК" СЪС СВОИТЕ ТРЕНЬОРИ ВЛАДИМИР ТОМОВ И РАНГЕЛ РАНГЕЛОВ.*

5 *ЗИМА Е, НО ЩОМ НЯМА ПОКРИТ КОРТ, ЩЕ ТРЕНИРАМЕ ТАКА...*

В този ред на мисли протече и разговорът ми с инж. Емилиян Пампулов. В негово лице нашият тенис има не само един от най-добрите състезатели, но и вероятно един конструктор, от чието творчество в бъдеще може да зависи много.

Емилиян Пампулов – един от четиримата братя на това „тенисно семейство" Пампулови, е познат по нашите кортове като рядко възпитан и културен състезател. Заедно с Любка Радкова, която сега е негова съпруга, той е неколкократен републикански шампион при смесени двойки. Състезава се от "Левски-Спартак", но неговият принос към дружеството са не само точките от спечелените игри на корта. Той е и конструкторът на новата тенис-база. Заедно с Р. Младжов, Младжова и В. Чилов – все хора, свързани също с тениса – те създадоха кортове с изключителен дренаж и конструкция на сградата, която бе монтирана за 7 дни.

Като конструктор в "Металпроект" инж. Пампулов противопоставя на идеята за надуваем купол идеята за лека метална конструкция, с която да бъде покрит един корт. Преимуществата? Състоянието на обекта няма да бъде в зависимост от електроенергията. При спирането на тока или при повреда надувният купол пада и естествено играта се преустановява. Пампулов смята, че с малко повече изобретателност ценната на едно метално покритие ще стане твърде приемлива – колкото и надувната конструкция.

Инициативата на тенисистите от "Левски-Спартак" е не само похвална. Тя е съвсем перспективна и единственият верен път, по който нашият тенис в бъдеще би могъл да върви напред.

Страницата е подготвена от Климент ВЕЛИЧКОВ
Снимки: Георги ДОЙЧИНОВ

ДА ЗАСЛУЖИШ ОБИЧ

Има много хора, които не могат да бъдат лесно забравени. Защото са оставили след себе си нещо, което е неугасващо и неповторимо. Това не се отнася само за изключително надарените или необикновено добродетелни личности. В спомените запечатват завинаги и образи, които са твърде земни, обикновени. В тях, изглежда, има нещо много близко до нас, разбираемо, човешко. Те ни заставя да ги обикваме горещо и да не ги забравяме никога.

Има и такива спортисти. И един от тях беше оня славен русокос футболист – Никола Котков.

ЕДНО ОБИКНОВЕНО НАЧАЛО

Ще бъде ли изненадан някой, като ви кажем, че и Котков е започнал футболната си кариера точно тъй, както всички останали деца в света – още преди да научи как се пишат буквите, какво струват на семейството един чифт скъсани от гонене на топката обуща, колко жертви иска футболната слава. Но кой на тези години въобще мисли за букви, обуща и слава? Децата искат да играят! А момчетата, за ужас на родителите най-често именно футбол. Една магическа игра, която кипи в душите им, както кръвта в жилите им.

Никой не можеше да твърди, че той бе бърз в общоприетия смисъл на тази дума. На пистата едва ли можеше да надбяга някой от съиграчите си. Но колцина умееха така бързо да мислят и да се ориентират в игровата обстановка, така мигновено да боравят с топката и при най-сложни условия, така своевременно, точно и рязко да подадат топката на най-подходящото място или на играча, заел най-удобна позиция? Той олицетворяваше правилото, че най-бърз е този, който най-бързо действува.

И все пак като че ли най-силното му оръжие беше неговият удар. Котков беше стрелец, който владееше това изкуство до съвършенство. Сякаш не един най-обикновен ляв крак, а оръдие действуваше върху топката и я превръщаше в изстрелян снаряд. Какви блестящи голове е белязал той, колко заплетени спорове е решавал с един удар, до какви разгроми е довеждал съперниците на своя отбор! Да припомняме ли?

Разбира се, Котков не беше лишен от слабости. Физическата му подготовка понякога му изневеряваше в най-важни мачове и моменти. Вярваше и разчиташе прекалено много на таланта си. Но какво е талантът сам по себе си? Не е ли скъпоценен камък – парче минерал, което блести с истинска, непомрачима и искряща светлина, след като е шлифовано с много, много труд.

И ТАКЪВ БЕШЕ ТОЙ

Сега, когато си мисля за него, разбирам все по-ясно, че артистичността и умението му в играта далеч не са единственото, което му е създало уважение и му е спечелило обичта на толкова много обикновени хора – негови приятели и почитатели. Никола Котков беше не само голям и колоритен футболист, но и човек с ясен и издялан характер. Той имаше точно определени разбирания за живота, за семейството, за отношенията между хората, за задълженията към създаването на новото у нас, към социалистическата ни родина. За него етика, морал, взаимоуважение, другарство, патриотизъм, спортсменство не бяха само думи. И той неведнаж е доказвал това. За тези си качества получи и високото доверие да бъде член на Българската комунистическа партия.

В моите спомени, свързани с него от ранните му юношески години като футболист, има редица характерни примери. Бих искал да споделя някои от тях. Защото те разкриват може би известни страни от неговия вътрешен мир, черти от неговия характер, особености на неговата душа и същевременно могат да обяснят някои негови действия на терена и в живота.

Беше май, 1958 година. На българския юношески национален отбор по футбол предстоеше приятелски мач с юношите на съседна Турция в Истанбул. Нашият състав беше тогава млад, необигран, неопитен. Той току-що беше сформиран, за да се готви за европейското юношеско първенство за купата на УЕФА, което трябваше през следващата година да се състои в България.

Заминахме за Истанбул с известно вълнение и не особена увереност. Те се поуспокоиха, когато видяхме какво голямо значение отдават нашите съперници на този мач. Цариградските вестници бяха отделили по цели страници за него – просто човек да не повярва на очите си. А в минутите преди мача, пристигнали на стадиона "Митхад паша", видяхме, че е изпълнен докрай от екзалтирана публика. В момчетата се почувствува смущение. Какво чудно? Един Соколов например едва бе навършил петнадесетте години.

Нашите юноши започнаха неуверено. Прибързаност, грешки. Тогава на терена започна да се чува често един ободрителен и повеляващ глас. Котков сновеше между всички, бореше се, насърчаваше, повеждаше в атаки. И ето че в турската врата влетя топката – гол!

– Хайде сега, да не посрамите националните фланелки – чу се гласът на Котков, докато противникът се готвеше да започне от центъра. Натискът на турските юноши стана много силен и почти непрестанен. Нашата защита започна да изнемогва. Тогава Котков се изтегли назад, застана край П. Величков и заедно с него организира непреодолим вал за съперника. Сякаш цял живот бе играл защитник. Вечерта в българското консулство той бе един от най-скъпите гости.

След мача на нашите юноши в Магдебург с младите футболисти на ГДР момчетата пожелаха вечерта да се поразходят из града. Треньорът К. Георгиев се намръщи.

– Кой знае кога ще се приберете – подхвърли той.

– Когато ръководството определи – чуха се гласове.

Съгласихме се. Неудобно.

– А кой ще гарантира, че няма да закъснеете? – отново попита треньорът, почти на шега.

– Аз! – чу се един спокоен, но уверен глас. Беше на Котков.

Нямаше какво. На хората трябва да се вярва. Разрешихме. И когато дойде уговореният час, наистина всички дружно се завърнаха начело с Котков. Никой не наруши дадената дума, защото авторитетът му бе неоспорим сред останалите играчи.

Никола Котков е бил често пъти жертва на брутална игра. Но спомня ли си някой той да е бил некоректен, невъздържан, груб в играта? Той винаги се е държал като голям спортсмен на терена, стремял се е да обуздава възбудените духове и на съперници, и на свои, да успокоява сгрешилите, да насърчава младите. Не случайно той стана носител на купата за индивидуално спортсменство.

– Ненавиждам бруталността – казваше той в редакцията на в. "Земеделско знаме", където беше дошъл, за да получи наградата си.

– Но понякога без твърдост не може – подхвърлих аз.

– Може! – настоя той. – И най-опасни са тези, които без груба сила се борят.

– Футболът е мъжествена игра.

– А нима Аспарухов и Шаламанов не се сражават помежду си мъжествено на зеленото поле?

ДА ЗАСЛУЖИШ ОБИЧ

Едно е безспорно – Котков умееше да събужда в хората обич и симпатии. От него се излъчваше някакъв чар, който в основата си бе изграден на неговото благородство, великодушие и широта. Обичаше го не само семейството му, на което той отдаваше всичко; не само многобройните железничари, които виждаха в него свой син, син на работническата класа; не само приятелите и почитателите му, които радваше, обичаха го и съперниците му, защото го уважаваха, без да им се прекланя. Не мога да забравя как в Англия, на едно турне, току-що навлизащият във футбола Ат. Михайлов ми е говорил с часове за Котков с невероятно чувство на уважение към него. Ще си спомням винаги каква буйна и нескрита радост изразиха Г. Аспарухов и Хр. Бонев, когато веднъж в лагер-школата на националния отбор в Кюстендил бе повикан Котков.

– Знаеш ли какво е да играеш с истински футболист – сякаш се оправдаваха те и ликуваха.

Да заслужиш обич. Има ли нещо по-голямо, по-хубаво от това? Има ли по-скъпа награда от любовта на обикновените хора, на които си създавал радост? Да влезеш в сърцата и душите им и да останеш там. Това е толкова много. . .

Симеон ВАСИЛЕВ

1 БУКЕТ ЦВЕТЯ ЗА ТАТКО, В НЕГОВИЯ 250-И МАЧ ОТ ЕЛИТНАТА ФУТБОЛНА ГРУПА.

2 БЪЛГАРИЯ ВОДИ СРЕЩУ БЕЛГИЯ С 1:0. КОТКОВ ПРИЕМА ПОЗДРАВЛЕНИЯТА НА СВОИТЕ СЪИГРАЧИ ЗА МАЙСТОРСКИЯ ГОЛ.

3 ТРУДНО СЕ ИГРАЕШЕ СРЕЩУ РУСОКОСИЯ МАЙСТОР НА ФУТБОЛА. ЗАТОВА ПЪК ВСЕКИ СЧИТАШЕ ЗА ЧЕСТ СПОРТНИЯ ДВУБОЙ С НЕГО.

Естествено не прави изключение и залкият Котков. По този път е минал вече брат му. Но с времето пръстта в по-големия е прекипяла, излечението – започнало да стихва. Вероятно така ще се случи и с Кольо. Що за футболист ще стане от този златиненорусокос дребосък?

Каква измама. . .

ИМА НЕЩО ПАРАДОКСАЛНО

Детето стана юноша, юношата – мъж. И в това нищо чудно. Оттук нататък спортната биография на Никола Котков е известна почти на всеки. И наистина кой не знае, че той се появи на футболната сцена като юноша на "Локомотив" (Сф), че бързо намери своето място в представителния тим и докато още се учеше в училището, стана стожер на отбора, премина през всички национални формации – от юношеския до представителния "А" състав, и че накрая завърши като състезател на "Левски-Спартак" и партньор на незабравимия Георги Аспарухов, с когото загина трагично.

На пръв поглед – въпреки края – един завидно възходящ път към висините на големия футбол. Но нека се вгледаме по-внимателно в дирята на извървяното от него, да се опитаме да вникнем в същността ѝ. Няма ли тогава да открием (може би с учудване), че този футболист почти никога не бе се движил с лекота нагоре, дори по една възходяща спирала. Той беше "големият" Котков, но проверете например колко мача е играл в националния отбор? Уви! Футболисти, на които още не можем да запомним дори физиономиите, а други вече сме забравили, могат да се похвалят, че са обличали националната фланелка колкото него или дори по-често. . .

И все пак той беше и е (!) във фалангата на нашите най-големи футболни бойци. Името и образът му са дълбоко врязани в сърцата и душите на всички искрени приятели на чудната игра, на всички истински ценители на голямото футболно изкуство.

РОДЕН ЗА ИГРАТА

Неговите физически данни още от най-ранните му футболни години не вдъхваха особено доверие. Припомнете си и сега каква фигура беше той: невисок, слаб, скулест, дори на пръв поглед като че ли малко хилав. Но попитайте тези, които са се срещали тяло в тяло с Никола Котков – лесно ли им е било. Този привидно "лек" футболист тежеше в играта като олово. Общо взето, той избягваше единоборствата, предпочиташе да действува още преди съперникът му да го е атакувал. Но когато се наложеше да приеме пряк двубой, той показваше, че умее по неподражаем начин да пази топката, когато бе в негово владение. Той сякаш я похлупваше с тялото си и беше цяло чудо, ако някой успееше да му я отнеме.

ПОБЕДИТЕЛ: СОЦ

ЕДНО след друго световните първенства – 24 през цялата 1973. г. – привличаха вниманието на световната спортна общественост, която все още живееше с чувствата и мислите от олимпийските игри в Мюнхен.

Едно след друго световните първенства сочеха безспорното първенство на спортистите от социалистическите страни.

Те бяха и авангард, и хегемон в световния спорт. И негово бъдеще. Защото – като спечелиха по-голямата част от точките и медалите, като диктуваха волята си в повече от първенствата – те показаха по най-ярък начин, че успехите им са колкото закономерни, толкова и трайни.

Преди двадесетина години това бе сензация. Сега изглежда съвсем в реда на нещата. Социализмът побеждава във всички области на живота.

Побеждава и в спорта

ПОЛЕТ КЪМ МЕЧТИТЕ

Неговият спортен път води началото си от родния му град Бротероде край Клигентал – тая Мека на ски-спорта в ГДР. Още 10-годишен, при първите полети от учебната шанца поразi треньорите с вродената си способност да се контролира във въздуха, със стремежа си да кацне колкото може по-далече по склона за приземяване. Първият голям успех го споходи през 1969 г., когато в шведския град Болнес стана европейски шампион за юноши. Така още преди да навърши 18 години, името на Ханс-Георг Ашенбах тръгна по света.

А после се заредиха и други успехи – по-големи и по-малки. За олимпиадата в Сапоро младият спортист замина в компанията на именитите си сънародници Манфред Волф и Райнер Шмид. Замина с амбицията да направи нещо голямо. Но времето на истинските му победи още не бе дошло. В олимпийския протокол името на

УБЕДИТЕЛНО ПРЕВЪЗХОДСТВО

И боговете мълчат, когато цифрите говорят...

Длъжни са сега да мълчат и онези, които с все по-малка страст, за да не говорим за успех, се стараят да не виждат победите на спортистите от социалистическите страни. Тяхното убедително превъзходство – традиционно и растящо през последните години – отново се прояви на организираните през 1973 г. 24 световни първенства.

В тях спортистите от страните на социализма спечелиха 2211 от всичко 4012 точки, или 55,12 на сто; 320 от всичките 566 медала, или 56,5 на сто, в това число и 60,96 на сто от златните.

Тези цифри едва ли се нуждаят от коментар. Но зад тях има факти и тенденции, които безспорно заслужават по-голямо внимание.

И на първо място – убедителното предимство на състезателите от първата социалистическа страна - СССР. Те излязоха далеч пред останалите с една учудваща разностранност. Своите точки и медали те спечелиха от 21 (!) първенства, като не записаха "приход" в свой актив само от такива не особено популярни спортове като бобслея, спускането с шейнички и водния слалом.

За онези, които следят световния спорт и неговото развитие през последните години, Второто място на ГДР не е изненада. Тази страна "чудо в спорта" се намеси в борбата между СССР и САЩ и изпрати американците на съвсем нерадостното за тях трето място дори в година, когато за първи път се състоя световно първенство по плуване, спорт, който доскоро се считаше за американски патент. Но с качествено нови резултати в белградския басейн, с медали и точки от още 11 спорта ГДР показа, че има законно право да увеличи броя на гигантите в световния спорт на три...

Останали без голямо превъзходство в който и да е от спортовете (американците спечелиха "троеборството" със СССР и ГДР само във ветроходството, плуването и кънки-бягането), спортистите на САЩ не можаха да си възвърнат и през 1973 г. загубените позиции в спортове, които преди време бяха "техни"...

... България зае шестото място, като спечели точки от свободната и класическа борба, от вдигането на тежести, художествената гимнастика, кану-каяк и самбо. (Нужно е тук да се подчертае, че 7 от световните първенства бяха по спортове, които въобще не се практикуват у нас, а други шест – по-малко популярни в България дисциплини.) Отново бе демонстрирана стабилността на постиженията ни в борбата, вдигането на тежести, художествената гимнастика.

И отново стана ясно, че все още у нас има много неразкрити резерви, които в бъдеще могат да допринесат за още по-голямо превъзходство на спортистите от социалистическия свят на световната спортна арена.

МАРИЯ ГИГОВА

НЕДЕЛЧО КОЛЕВ

ШЕСТИ В СВЕТА!

Авангард на световния спорт! – това са социалистическите страни. По броя на медалите и заетите 4-и, 5-и и 6-и места на световните първенства, проведени през 1973 г., социалистическите страни заемат седем от първите десет места.

Ето впрочем самото подреждане на най-силните:

	Зл.	Ср	Бр.	Точки
1. СССР	61	40	16	772
2. ГДР	21	19	29	425
3. САЩ	20	25	15	401
4. ГФР	11	10	12	259
5. Унгария	11	10	13	237,5
6. БЪЛГАРИЯ	6	8	12	171
7. Полша	5	7	9	162
8. Швеция	6	9	5	149
9. Чехословакия	4	7	5	139
10. Румъния.	4	7	9	132,5

Общо 39 страни са наредили свои представители в челните шесторки, а само половината от тях – в първите тройки.

Безспорно шестото място на България е нов успех на родния спорт, който продължава своята възходяща линия на развитие, демонстрирана по толкова блестящ начин на олимпийските игри в Мюнхен.

Това шесто място показва по най-категоричен начин, че и в спорта няма големи и малки нации, че успехите на спортистите на дадена страна са в пряка зависимост от социално-икономическите условия, от грижите, които полага държавата за израстването на бодро и жизнерадостно, силно и здраво младо поколение.

МЛАДИТЕ РУМЪНСКИ ГРЕБЦИ ИЛИЕ ОАНТА (НА ПРЕДЕН ПЛАН) И ДУМИТРУ ГРУМЕЗЕСКУ СТАНАХА ЕВРОПЕЙСКИ ШАМПИОНИ НА СКИФ ПО ВОДНИТЕ КОРИДОРИ НА НОВИЯ ГРЕБЕН КАНАЛ В МОСКВА.

ИАЛИЗМЪТ!

ано срещу цифрата

я полет към мечти-
г Ашенбах извърши
година в Оберст-

ата гигантска шан-
целият световен
прояви изключителна
гдните условия, съз-
ите на времето. Не
ите скокове, но съ-
признание на съ-
ехника и Ашенбах се
си като световеч
олети...

– днес Ханс-Георг
се смята за най-доб-
скачачите в света.

едното първенство
шенбах стана шам-
и на голяма шанца,
нудени да направят
ко може да се види:
ах оцениха един от
19,5 точки, а пети-
лната оценка – 20

Ханс-Георг Ашенбах
нови сериозни изпи-
онта е световното
Фалун. Но мислите
по-далечното бъде-
по физкултура, къ-
и да се дипломира
да остане завинаги
си спорт.

КАТО ДВЕ КАПКИ ВОДА

Денбица е един от десетките градове в Полша с около 25 хиляди жители и едно физкултурно дружество – "Вислока". След световното първенство по класическа борба в Техеран "Вислока" стана едно от най-популярните дружества в страната. Причината бе, че в неговите редици израснаха пет медалисти, които наредиха поляците на второ място в отборното класиране – след богатите от Съветския съюз и пред българския отбор. Двама от тях достигнаха най-високия връх. В категорията до 57 кг златният медал стана притежание на Юзеф Липиен, а до 62 кг на Казимеж Липиен.

Юзеф и Казимеж са близнаци. Те си приличат толкова много, че и най-близките им познати ги разпознават трудно. Тази удивителна прилика неведнъж е ставала причина за грешки и шеги. Сега са на 24 години, продължават да се обличат еднакво и да бъдат неразделни, макар че са женени. Тренират борба от края на 1965 г. Сега специалистите са на мнение, че са усвоили всички тънкости на класическата борба. Любимите им хватки са едни и същи, еднакво обичат агресивния стил, което ги прави неразпознаваеми и на тепиха. Последното нещо, по което си приличат, са килограмите. Във вътрешни състезания и двамата участвуват в категория до 62 кг.

За Юзеф разправят, че е по-голям "кавалер", защото отстъпил категорията на брат си за големите турнири, а приел всички неудобства да участвува в по-ниска категория. И това, изглежда, е една от главните причини, дето преди Техеран не е бил пръв в големи първенства. В същото време Казимеж спечели сребърен медал на световното първенство в София, бронзов в Мюнхен и бе още два пъти призьор в европейски шампионати. Но в Техеран Казимеж свързва успеха си преди всичко с представянето на своя брат:

– На стадиона в иранската столица се случи нещо твърде интересно. Борбите се водеха на два тепиха едновременно и ние с Юзеф се борехме един до друг в решителните срещи за златния медал. Вестта, че брат ми е победил българина Трайков и е новият световен шампион, научих в момента, когато съветският борец Кавкаев ми водеше с една точка. До края на срещата оставаха само 7 секунди! Успехът на Юзеф сякаш ме изпълни с невиждани сили. Проведох светкавична атака, която сполучи и бе оценена от съдиите с две точки, които имаха цената на златото...

Материалите са подготвени от Радко ПОПОВА, Митьо ЕКСЕРОВ, Иван ЖЕЧЕВ и Валентин ЯНЕВ

ГРАНИЦАТА Е ОЩЕ ДАЛЕЧЕ

Когато в Единбург по време на финалните състезания за Купата на Европа по лека атлетика съветската спортистка Фаина Мелник хвърли диска на 69,48 метра, коментаторите побързаха да нарекат новия ѝ световен рекорд "фантастичен", "невероятен", а утрешните вестници окачествиха рекордния ѝ опит като "най-гръмката музикална фраза в женския лекоатлетически концерт". А сега, в края на годината, не случайно списание "Легкая атлетика" обяви Фаина Мелник за спортист №1 в този спорт.

Какво обаче мисли за своите резултати самата спортистка? Как обяснява серията си от световни рекорди през последните три сезона?

– Струва ми се – казва тя, – че световният рекорд на диск за жени изостава в сравнение с другите лекоатлетически рекорди. Резултатът 9,9 на 100 метра при мъжете днес е някъде около границата на човешките възможности. А границата на хвърляне диск за жени е около 75 метра. Така поне ми се струва. Значи, има още над какво да поработя...

– А не ви ли се иска понякога да си починете от диска, от тренировките, от състезанията?

– Такова желание е съвсем естествено и то възниква у мене всеки път в края на сезона. В продължение на два месеца си почивам от спорта, гледам да заобикалям по-отдалече стадионите, не се безпокоя много за спазването на режима, често ходя на кино и на театър, за да наваксам изпуснатото.

– Кога ви е най-тежко?

– В началото на предсезонната подготовка: трудно ми е да превключа отново на "работна вълна".

– В спорта сте постигнали всичко. Доволна ли сте от себе си?

– Струва ми се, че преувеличавате. Човек не може да постигне всичко в спорта. Може да постави фантастичен рекорд, но утре някой непременно ще го надмине... Ако искаш това утре да е по-далече, не бива да се задоволяваш с постигнатото, а непрекъснато да вървиш напред. Самоусъвършенстването няма граници, затова ми се струва, че никога не ще бъда доволна от себе си.

– Имате ли кумир в спорта?

– Да. Моят идеал е мъжественият, смел, силен атлет, който съчетава в себе си качества и на спортист, и на изследовател, и на треньор, който в най-сложните ситуации е способен на самоанализ, който умее да посреща и славата, и несполуките. Ще попитате дали всичко това не е плод на моето въображение. Не е, защото познавам поне един такъв спортист – Янис Лусис.

РВИ

ІКАНИТЕ

рни, с изключение
ед 39-те, спечелили
ните първенства. С
н-аванс, с почти
олкото имат след-
ия и Югославия, –
лгария е начело в
ъревнование между
очем нищо не е по-
амите цифри:

	ср.	бр.	точки
	8	12	171
	7	9	132,5
	3	2	51
	–	–	15
	–	–	1

е, струва ни се, не
йтар.

те колоездачи
ж и Мирослав Ви-
златен медал за
състезанията на
на световното пър-
я.

ПЪТЕШЕСТВЕНИКЪТ

– През последните няколко години в гимнастиката не са се появявали такива изключителни майстори. Според мене той съвсем спокойно може да бъде причислен към спортистите от световна класа...

Това са думи на известния унгарски гимнастик Шандор Бекеши. Отнасят се за младия, 19-годишен Золтан Магяр, който тая година стана европейски шампион на кон с гривни.

Конят с гривни е нещо като "чистилище" в мъжката гимнастика. Не всеки успява да се справи с него. И затова гимнастиците, които умеят да го укротят в ръцете си, винаги са се отличавали със завидна стабилност в многобоя, винаги са се ползували с възхищението на зрителите. Спомнете си за съветските майстори Грант Шагинян и Борис Шахлин, за югославянина Мирослав Церар...

Днес мнозина с основание смятат, че Золтан Магяр вече е готов да поеме тяхната щафета. Когато се качи на коня, той става лек и плавен като птица, широката амплитуда на движенията му придава рядко виждано изящество. Освен това Магяр не се задоволява да върви само по добре утъпканите пътеки.

Той е от хората, които винаги търсят и откриват нещо ново. Някои елементи от волното съчетание на европейското първенство в Гренобъл учудиха дори най-големите специалисти. Оттогава му остана и прякорът "Пътешественика" – защото в един момент унгарският гимнастик премина по цялата дължина на коня със серия от въртения, при които краката му нито веднъж не слизаха под равнището на гривните. Това е изключително красиво, но и изключително трудно за изпълняване. И говори, че Унгария разполага с гимнастик, който още не веднъж и двъж ще казва тежката си дума в състезанията на най-високо равнище.

ЛАРИСА ЛАТИНИНА:

БЕЗ ЖЕНСКА КРАСОТА НЯМА ГИМНАСТИКА

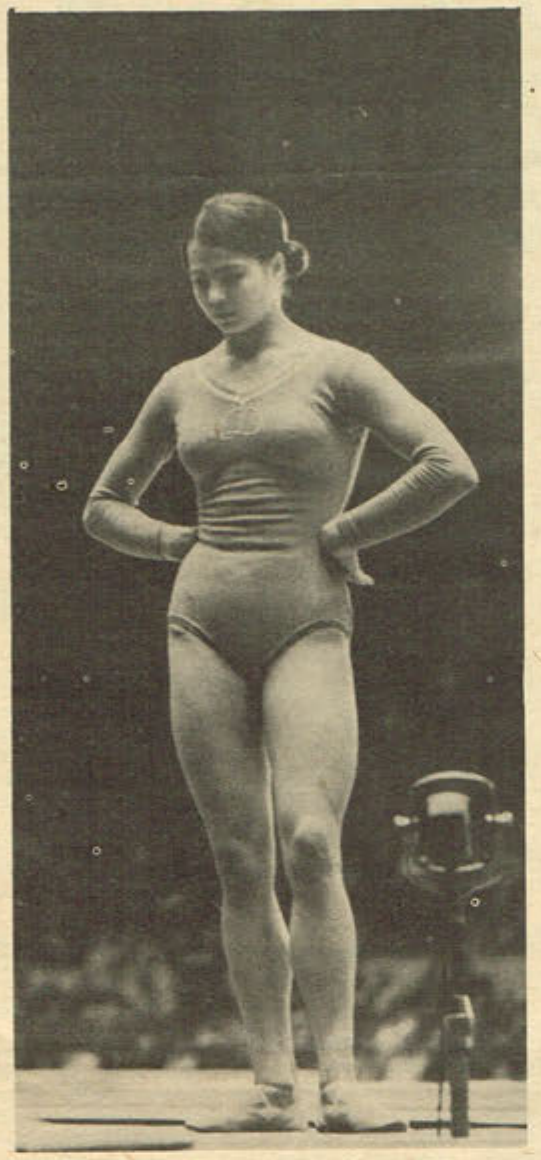
Лариса Латинина слезе от подиума с осем световни и десет олимпийски титли. Мина време – и днес знаменитата гимнастичка отново се радва на победи като старши треньор на женския сборен отбор на СССР. Между другото Латинина е авторка на книгата "Равновесие", в която излага интересни мисли за същността на спорта, за бъдещето на гимнастиката. Тъкмо оттук започва разговорът между Латинина и журналиста С. Шачин на страниците на в. "Комсомольская правда".

– Доколко се сбъднаха предположенията ви. Каква е сега гимнастиката?

– Тя значително се усложни, стана по-ярка, по-изразителна. Помня времето, когато волната програма се изпълняваше без музикален съпровод. По-късно над гимнастическия подиум зазвуча музика и това беше "второто откриване" на възможностите в спортната гимнастика. Но едва сега нашите гимнастички съумяха да постигнат най-важното – тънко и проникновено вплъщаване на музикалния образ във всеки жест, във всяко движение. Спомнете си изпълненията на Туришчева, Корбут, Бурда, Саади – това вече не е само спорт, това е изкуство. Блестящият талант на тия гимнастички и на техните предшественички помогна на гимнастиката да придобие нов живот. Още когато на подиума играеше моето поколение, се оформи съветската школа в женската гимнастика, чиито основни черти станаха техническият блясък, увереността в изпълнението на най-сложни елементи, логическата завършеност на всяка композиция, изразителността и истинската артистичност. И главното – още тогава се формира истинският спортен характер на отбора. Ние никога не деляхме състезанията на лични и отборни – най-радостни за нас винаги бяха победите на отбора.

– На времето писахте: "След олимпиадата в Токио в едно интервю се казваше, че бъдещето на гимнастиката е в по-нататъшното ѝ усложняване, в приближаването ѝ по трудност до мъжката гимнастика. Никога няма да се съглася с това. Стилът на дадена гимнастичка не трябва да се абсолютизира и да се превръща в еталон." И още: "Самата дума "трик" предизвиква у мен някакво раздразнение..."

– Знаете ли, това и сега ме дразни. Сложността заради самата сложност, трикът заради самия трик според мен са съвършено чужди на истинската гимнастика. Не знам дали сегашните почитатели на нашия спорт помнят играта на американските гимнастички по време на световното първенство през 1958 г. в Москва. Това беше тъкмо гимнастика на триковете. Трикове, които често бяха в буквалния смисъл на думата изумителни. Но нали да удивиш – това още не значи да възхитиш, да покориш. А без одухотвореност, без интелектуално начало и женска красота не може да има гимнастика. Понякога се опитват да абсолютизират стила на Олга Корбут – свеждат го до безукорното изпълнение на два-три наистина главозамайващи елемента. А самата Оля се обижда и дори се оплаква от подобни "ценители" на изкуството ѝ. Нали Корбут изпълнява тези трикове не заради самите трикове, а всеки от тях е органично вплетен в нейната програма и е съставна част от нея... Откажете се от очакването на сензационните елементи, вгледайте се внимателно във всяко движение, почувствувайте цялата програма на тази гимнастичка и ще разберете колко по-богат, по-дълбок, по-прекрасен е гимнастическият талант на Олга Корбут. Сложността и триковете в гимнастиката са необходими, но само когато служат на главното – на изразителността и завършеността в комбинациите.

ЛЮДМИЛА ТУРИШЧЕВА. ТРЯБВА ДОБРЕ ДА СЕ СЪСРЕДОТОЧИШ, КОГАТО ТЕ ОЧАКВА СЛОЖЕН ПОЛЕТ ВЪВ ВЪЗДУХА (НА СНИМКАТА ДОЛУ).

– В своята книга пишете: "Лидерът в спорта се утвърждава сам." И ако съдим за лидера само от тази позиция, такава е Людмила Туришчева – неведнъжкратна олимпийска и световна шампионка. Но напоследък и журналисти, и запалянковци все повече и по-често пишат за Олга Корбут, която със своята популярност понякога засенчва Туришчева...

– Да, наистина. Сега Олга Корбут е необикновено популярна в гимнастическия свят и това е напълно заслужено. Но популярност още не значи лидерство. Правото на лидерство се завоюва не с похвалите на запалянковците, то трябва преди всичко да се завоюва пред треньорите, пред съотборничките. И Людмила Туришчева задълго си запази това право. За пръв път го доказа още през 1968 г., когато скоро след неуспеха в Мексико тази едва 15-годишна девойка съумя в упорита борба да спечели Купата на СССР. Още тогава се учудихме от изключителната сила на волята и издръжливостта ѝ. На Мюнхенската олимпиада Туришчева блестящо доказа правото си да се смята за лидер. Доказа го и неотдавна в Лондон, когато за втори път стана европейска шампионка!

ОЛГА КОРБУТ – КАТО ПТИЦА НАД ГРЕДАТА.

Наистина поклонниците на гимнастическия талант на Олга Корбут често казват: "Ако не беше това злополучно падане от успоредката в Мюнхен...", "Ако не беше неочакваната травма на крака ѝ в Лондон..." Тъкмо тук минава границата, която отделя истинския лидер от всеки, дори от най-великолепния майстор. В това се и състои силата на лидера: при него не може да има никакви "ако", той трябва да умее да побеждава във всякаква обстановка. А за това е нужно да си истински човек във всяко отношение – и в отношението си към спорта, и към самия себе си, и към своята слава, и особено към славата на другите. А Олга Корбут засега не притежава тия качества в достатъчна степен. Да, в съветската гимнастика сега има множество ярки "звезди", но сред тях лидерът е един – Туришчева.

– След всяко участие на нашия сборен отбор в състезания редакционната поща донася десетки писма от млади гимнастички с един и същ въпрос: как да стана шампионка, какво трябва да правя, за да стана като Туришчева и Корбут? И очевидно вашият отговор би бил най-авторитетен за тях...

– Искам да отговоря с думите на нашия чудесен поет Михаил Светлов: "Разбира се, нужен е талант. Нужна е и голяма убеденост, нужна е любов... Нужно е и майсторство. Нужно е и друго: да запазваш в себе си състоянието на непрекъсната работа..."

ЕЛВИРА САДИ – "НОВОТО ОТКРИТИЕ" НА СЪВЕТСКАТА ГИМНАСТИКА.

ПАНОРАМА

Отслабнали и измъчени, но радостни и щастливи, от Чили се завърнаха кубинските спортни специалисти Орландо Едвинг и Хектор Мендес, поканени навремето от правителството на Народното единство да предават свой опит на чилийските спортисти. След завземането на Властта в Чили от фашистката хунта заедно с други чужденци двамата кубинци са били арестувани и са преживели 44 ужасни дена. "Държаха ни в концлагера Писагуа на 140 км от Арика – заявиха след завръщането си в Куба двамата спортни специалисти. – Не ни даваха храна и вода. Отнасяха се безчовечно с нас, пред очите ни разстреляха шестима наши другари..."

●

В представителния отбор на ГДР за двустранната среща по плуване със САЩ ще бъдат включени 12 плувци, 12 плувкини и 6 състезатели и състезателки по скокове във вода. Придружени от 12 треньори и официални лица, те ще отлетят за САЩ направо след европейското първенство във Виена, за да бъдат на 27 август 1974 г. в Конкорд (Калифорния), където ще се състоят състезанията. Да напомним, че първата среща между представителните отбори на двете страни в Лайпциг през 1971 г. завърши при резултат 221:123 точки в полза на американците. Сега плувците от ГДР са с твърдото намерение да върнат не само визитата, но и да се реваншират за загубата.

●

По случай 50-годишния юбилей на Бразилската федерация по баскетбол през 1974 г. ще бъдат организирани 4 срещи между сборните отбори на американския континент и Европа. В тях ще могат да бъдат включени най-много по двама състезатели от дадена страна. Първите два мача ще бъдат на 27 и 29 септември в Сан Пауло, а третият и четвъртият – на 2 октомври в Белгия и на 4 октомври в Мадрид. На общия победител от четирите срещи ще бъде връчена преходна купа, която носи името на нейния дарител – испанския баскетболист Емилиано Родригес, носител на наградата "Фер плей" на ЮНЕСКО.

●

Норвежкият кънкобегач Ласе Ефшин, двукратен световен рекордьор, се отказа от голямия спорт в резултат на преследванията, предприети срещу него от Норвежкия съюз по бързо пързаляне с кънки и спортните гешефтари в страната. Виден биохимик, който работи в областта на борбата срещу рака, Ефшин неведнъж се бе обявявал против присъединяването на Норвегия към Общия пазар и членството ѝ в НАТО, против опитите на някои среди да използуват аматьорския спорт за рекламни цели. От такива позиции е написан и неотдавна излезлият му роман "Омагьосаният кръг". Появяването на тая книга послужи като повод за Норвежкия съюз по бързо пързаляне с кънки да изгради именития спортист от националния отбор на страната. Без да чака нови трикове от подобен характер, Ефшин заяви, че в знак на протест повече няма да се състезава.

ЧУДЕСА НЯМА

олските колоездачи триумфираха на световното първенство, на Пробега на ира и на редица големи международни състезания. Заслужен дял в ези успехи има 35-годишният реньор на отбора В. Валкевич. ето му се украсява обилно със перлативи. С предложения към го се обърнаха и редица професионални клубове. Но той остана рен на Полша.

Да надникнем в тайните на говата работа. Впрочем той м ще ни помогне.

– Полските колоездачи изминат 20 000 км годишно.

– *Само толкова?*

– Това показва нашият опит. зи година Шурковски премина 000 км, Шозда – 18 000 км, от ито само една трета в тренивка. Останалите – изключително в състезания. Та нали стезанието е най-добрата ренировка?

– *Какви са вашите отношения клубните треньори?*

– Основа на нашата работа е едставителният отбор. . . еки треньор е заинтересован създава състезатели за ционалния отбор. За това лучава награда. Един пример: това, че Шурковски стана етовен шампион, бях награден , но награда получи и неговият убен треньор.

– *С какви проблеми се сблъсква при съставянето на националя отбор и отношенията между стезателите?*

– Стремим се да организираме вече състезания. Целогодишната програма обхваща повече от 50 вътрешни пробези. Треньорите внимателно следят проявите на колоездачите и се стараят обективно да определят най-добрите. Представителния отбор определям изключително аз. И като треньор отговарям за него. Винаги избирам най-добрите колоездачи, без оглед на клубна принадлежност и възраст. . . Избрах състезатели, които добре се разбират, и ги разделих според вида на състезанията – отборни и индивидуални.

През юли и август отборът беше максимално заедно. Състезателите свикнаха един с друг, създаде се добър колектив, Не трябваше вече да се говори много – разбираха се с един поглед. Всички свикнаха с това, че Шурковски и Шозда са най-добри и че в случай на нужда трябва да им помагат. Голямо значение за добрата подготовка за световното първенство имаше състезанието в Толедо. Момчетата вървяха свободно, на никого не давах отделни задачи. И спечелиха всички премии. . . Шурковски се отказа в третия етап. Това беше сензация. Но аз го очаквах. Той обича 3–4 дни преди голям старт да почива. А следваше световният шампионат.

– *Така дойде първият триумф – отборното първенство. . .*

– Анализът на стартовете и резултатите показа, че Шозда, Шурковски, Лис и Митник са блестящо подготвени. За тактиката е трудно да се говори – насочихме всичко към две неща: състезателите не трябваше да карат най-бързо първите 25 километра, трябваше да разпределят силите си така, че в спусканията да почиват. . . За цели два часа само два пъти давах указания на отбора. Определих за диригент Шурковски, който сам ръководеше темпото и интервалите за смяна. . .

– *Три дни след отборната победа последва нов триумф. . .*

– Тактиката за индивидуалното състезание беше изключително проста. Знаех, че нашите представители са в отлична физическа и психическа форма. Наредих още от старта да карат офанзивно. И си казахме, че само Шурковски трябва да победи. Останалите карат изключително за него. А ако нещо се случи с него – автоматически победител става Шозда. . . Спечелихме, защото бяхме добре подготвени. Не чакахме съперниците си, а сами наложихме нашата тактика.

Това е всичко. Няма никакви чудеса.

ШУРКОВСКИ БЕШЕ РЕЖИСЬОР – ТОЙ ДИРИЖИРАШЕ ТЕМПОТО И СМЕНИТЕ.

ПРЕД ВРАТАТА НА ХОЛЕЧЕК. МИНАЛАТА ГОДИНА ШВЕЦИЯ НАДИГРА ЧЕХОСЛОВАКИЯ С 2:0.

ТОТАЛНА ПОБЕДА

Много бира се изпи него ден между Перт, Сидней и Мелбърн. . . В Австралия всеки четвърти човек играе тенис и хората там считат, че купата "Дейвис" им принадлежи по рождение. В периода 1950–1967 тази купа е била в Австралия 15 пъти, но през последните шест години тя "не мръдна" от САЩ. Може да се запитаме кога най-сетне тази трофей, който навършва вече 73 години, ще се задържи някое време и в Европа – купата е била за последен път в Европа в 1936 година. . .

На полуфиналите Австралия отстрани Чехословакия, а САЩ – Румъния. И двете победи са били извоювани твърде трудно. Австралийците отидоха на финала в Кливланд напълно уверени в себе си. Те просто заявиха, че са дошли в САЩ да си приберат купата. Американците не бяха на това мнение.

– Австралийците имат 3 добри коня – каза Стан Смит, играч №1 на САЩ и в света през последните две години, – но ние ще стигнем по-бързо до купата. Смятаме да спечелим най-малко две индивидуални победи и една на двойки.

На Стан Смит – 26 г., Горман – 27 г., Ван Дилен – 22 г. и резервата Рисън – 32 г., австралийците противопоставиха своята "стара гвардия": Кен Розуел – 39 г., Род Лейвър – 35 г., Джон Нюкомб – 29 г. (бебето на отбора!) и резервата Андерсън – 38 г. Но тази стара гвардия е спечелила общо около 25 големи награди. Нека спомена само, че Лейвър е бил 4 пъти шампион в Уимбълдън, Нюкомб – 3 пъти, докато Стан Смит – веднъж.

Мачът се състоя в една приспособена за целта голяма театрална зала и бе предаван от 50 телевизионни станции чрез спътник. Първата среща противопостави Смит на Нюкомб. Смит обикновено бавно набира скорост и губи първата част с 1:6. Печели втората, но губи третата. Сервисът на Нюкомб е убийствен, правият му удар е мощен, а обратният – поразяващ. Но Смит успява да изравни – 2:2. В последната част се стига до 5:4 за Нюкомб, но Смит сервира. Настъпва онзи критичен момент, който може да реши не само изхода на срещата, но и на целия мач. При мач-бол за Нюкомб Смит решава да рискува, но прави две последователни грешки и губи срещата – 2:3. По мнението на специалистите и двамата противници са демонстрирали прекрасен тенис.

На следния ден Лейвър преодолява Горман, макар и трудно. При 2:1 за Горман, Лейвър печели последователно две части и срещата. Американците са смутени, но не и отчаяни. Третата среща е на двойки. Тя е решителна – ако спечелят и нея, австралийците отнасят купата у дома.

Американската двойка вече е определена – Смит и младият Ван Дилен. Ами австралийската? Знаменитият Розуел седи на пейката. . . Какъв отбор има Австралия, щом един Розуел седи на пейката! Капитанът на отбора Фрейзър не разкрива състава на двойката до последния момент – един час преди срещата. Всички очакват тя да бъде Нюкомб-Розуел, защото Лейвър е уморен от тежката си среща. Но на противника е поднесена изненада: Нюкомб и Лейвър, който е левак (това е важно предимство в тениса изобщо, но най-вече на двойки).

Нюкомб и Лейвър са играли само два пъти заедно, но разгромяват Смит и Дилен – 6:1, 6:2, 6:4.

– Как да играеш – каза след срещата Ван Дилен, който се представи много слабо и пое цялата отговорност за поражението, – когато най-силните ти удари се връщат обратно с още по-голяма сила!

Купата е вече спечелена, но Нюкомб и Лейвър постигат още две индивидуални победи и завършват разгрома – 5:0! Една пълна победа, извоювана не като домакини, а като гости. . . Любопитно е да се отбележи пасивното поведение на американската публика. Според Смит на миналогодишния финал в Букурещ 100 американски туристи са го насърчавали повече от 5-те хиляди зрители в Кливланд – в залата цареше атмосфера на църква.

– Това е тотална радост за мен – каза накрая Род Лейвър. – С течение на годините турнирите променят своето значение. Не играх за пари, а за страната си. . .

ДЖОН НЮКОМБ, НЕИГРАЕЩИЯТ КАПИТАН НА ОТБОРА ФРЕЙЗЪР И РОД ЛЕЙВЪР СЛЕД ПОБЕДАТА В САЩ.

«ВИКИНГИТЕ» ГОТВЯТ ИЗНЕНАДИ

В споровете за световната хокейна титла ведският отбор винаги е бил един от лемите претенденти. На последното све-овно първенство в Москва шведските хокеи-ти завоюваха сребърните медали. Заслужено изнание за доброто класиране на "трите рони" спортната общественост отдаде и новия треньор на отбора Свенсон, бивш лгогодишен състезател от представителя отбор. Но отначало неговата работа с ционалите беше повод за много дискусии и итики. Сериозни трудности той срещна при одбора на играчи за националния състав. За ъдване на мнозина в него той включи млади грачи с добри изяви – Сьодерстрьом, Нилсон, и едно с тях – почти забравени ветерани, служили доверието му с добрата си игра.

Проблемите около състава на отбора родължават и през тази година. Особено сил-а тревога буди отливът на играчи в НХЛ. То-а ще принуди Свенсон да търси заместници Салминг, Хамарстрьом, Бергман и други грачи от висока класа, на които винаги се е азчитало. Но Свенсон уверява: "На мястото "изгубения" играч сме способни да намерим аместник за амбициозния тим на викингите."

Играта на отбора през миналия сезон до ляма степен потвърди правилността на кващанията и плановете на Свенсон. Той ползува лятната хокейна ваканция, за да осети всички клубни отбори. Освен това венсон използува и един нов метод в лятна-а подготовка на състезателите – на всеки грач беше дадена индивидуална програма за амостоятелна подготовка. По негово стояване бяха внесени и някои корекции в рограмата на шампионата на Швеция, за да освободят състезателите от националния тбор за триседмична подготовка преди ветовното първенство.

На досегашните срещи Свенсон гледаше преди всичко като на възможност да експериментира. В новоизградения шведски състав от 23 играчи само девет са от отбора, играл на световното първенство в Москва. С добрата си игра те потвърдиха високите оценки, получени на световния шампионат. Особено добре се представиха двамата вратари – Льофквист и Абрахамсон и тройката Хедберг, Сьодерстрьом, Алберг. И сега Свенсон остана верен на свой стил при съставяне на отбора и изненада любителите на хокея в Швеция, като включи ветераните С. Йохансон, Палмквист и Л. Нилсон. И може определено да се каже, че този негов експеримент успя. Според изявленията на Свенсон свежите попълнения в тима на викингите – младите Валтин, Винсток и Брасар, са се представили учудващо добре. Без да търсим сензация, очакваме, че той готви талантливия Валтин като една приятна изненада на световното първенство в Хелзинки. В досегашните мачове бяха подложени на проверка физическите сили и издръжливостта на хокеистите, способността им да сменят темпото на играта, да се намесват твърдо в двубоите и да приемат твърдата игра на съперника.

Известно е, че "трите корони" вървят постепенно към върховата си форма, която достигат през март и април.

Не бива да забравяме, че в Швеция трудно се работи за формиране на националния отбор в перспектива. Основната причина за това е постоянният отлив на елитни хокеисти в професионалните клубове зад океана. В подготовката за всяко световно първенство се формира почти нов състав. Но той винаги е играл амбициозно и е поднасял хокей от висока класа.

Борис МИТОВ

Фут болът в близки и далечни страни

НАЙ-ВАЖНАТА ЦЕЛ

Маратонската борба за определяне на африканския представител във финалния кръг за световно първенство завърши с победа на Заир. А борбата бе наистина маратонска, защото за това едничко място кандидатствуваха. . . 24 отбора! За да извоюва крайния успех, всеки от тях трябваше да остави зад гърба си по осем мача, като премине три квалификационни етапа. Почти по същото време се играха квалификациите за олимпийския турнир в Мюнхен, после започнаха срещите от турнира за Купата на Африка, последвани от подборните двубои за Африканските игри. Така че през последните две години, за които става дума, програмата на африканския футболен елит бе изключително наситена и тежка – особено като имаме предвид вътрешните първенства на отделните държави, турнира за купата на африканските шампиони и т. н. Разбира се, всичко това води до умора – не само физическа, но и психическа. Самите африкански футболни специалисти смятат, че футболистите от техния континент лесно се поддават на психологическото въздействие на обстановката и изобщо се отличават с по-голяма психическа лабилност.

Това бе един необходим предговор, за да разберем по-добре причините за успеха на Заир. Мнозина приемат с изненада класирането му за финалния кръг, след като негови противници в последната фаза на квалификациите бяха Мароко (представител на Африка в мексиканския шампионат) и Замбия. Но малцина знаят, че Заир се бе отказал от участие във всички изброени по-горе турнири с изключение на един – световното първенство. . .

Историята води началото си от февруарското разочарование през 1972 г. Тогава в VIII турнир за Купата на Африка националният отбор на Заир бе смятан за безспорен фаворит, но претърпя пълен провал. Младите му и още неукрепнали футболисти влязоха в борбата преуморени и претренирани, тъкущо завърнали се от продължително турне в Бразилия, и не устояха на новото изпитание. Като последица бе подменен целият ръководен апарат на федерацията. Само треньорът Благое Видинич остана на своя пост. Тъкмо тогава от многото възможни цели бе избрана само една, най-важната – квалификациите за световно първенство и участие във финалния кръг. Сега това е вече реализирано. . .

Вратар на югославския национален отбор в миналото, Благое Видинич е наш стар познайник. Под негово ръководство Мароко се класира за финалите в Мексико през 1970 г. А след световното първенство Марокканската футболна федерация му даде да разбере, че вече не е желан гост в страната. Дотогава Видинич неведнъж бе правил изявления, че Мароко е "първата футболна сила на континента". А сега, след като му се наложи да отиде на работа в Заир и пожив малко в тая страна, заприказва за "богатството на заирския футбол, изключителните качества на играчите му, ентусиазма и верността на публиката". Разбира се, не забравяше да настоява и за друго: че успехите не идват сами, а са плод на методична работа и добра организация.

Освен с националния отбор Видинич се занимава и с клуба "Мазембе" (известен в Европа с бившето си име "Енглеберт"). Тоя клуб на два пъти е печелил купата на африканските шампиони (1968 и 1969 г.). Фаворизиран от държавния съветник по въпросите на младежта и спорта Миломбе, през последните две години "Мазембе" включи в състава си неколцина силни футболисти от други клубове и сега фактически представлява националния отбор на страната. Единствен по-сериозен негов съперник е "Вита" (Киншаса).

Когато характеризират игровата схема на заирския национален отбор, коментаторите обикновено казват: "4–3–3 с по-подчертани тенденции към защита, отколкото към нападение". Защитната четворка и помощниците ѝ от средата на терена обикновено практикуват персонално покритие на противниковите нападатели, което забавя преминаването от отбрана в нападение. Ето защо любимият маниер на действие е контраатаката – тя може да се осъществи по-бързо и с по-малко сили. В това отношение отборът е твърде облагодетелствуван, защото разполага с две технични, бързи и пробивни крила – Какоко и Маянга. Първият от тях е толкова пъргав и сръчен, че прави впечатление не на африкански, а по-скоро на бразилски футболист. Вторият е отличен дрибльор и притежава много точен пас – почти всяко негово слизане по фланга завършва с умело центриране или с двойно подаване, ако в акцията своевременно се е включил централният нападател Н'Тумба – ефикасен конструктор на нападателните акции и реализатор, на когото се разчита много. Така че главната сила на заирския отбор е в доброто нападение – съобразно днешните възможности на африканския футбол.

МАЯНГА

Н'ТУМБА

СТРЕЛБА ОТ ВЪЗДУХА НА КАКОКО (С НОМЕР 21) СРЕЩУ ВРАТАТА НА СУДАН.

В средата на терена няма ярки личности – Кибонге, Кембо и Калонзо вършат своята работа, без да блестят. А отбранителната четворка има свой "ас". Това е 24-годишният Бванга – един комплектен играч, израснал като юноша в "Мазембе" и добил вече достатъчно опит в националния отбор, където играе от 1968 г. Често предприема нападателни рейдове и дори бележи голове. В анкетата на "Франс футбол" за определяне на най-добрия африкански футболист за 1972 г. бе класиран на второ място. Негови партньори в защитния блок са Лунгвила, Киамунда и Мукомбо, а вратата се защищава от Казади.

Въодушевлението в Заир от квалификационния успех е голямо. И това няма нищо чудно, защото наистина в тая страна футболът е на голяма почит, интересът към него е по-силен от всичко. Съдете сами: спо ред един неотдавнашен проект Киншаса трябва да бъде построен стадион за. . . 250 000 зрители! Таки ва поне са съобщенията. И ако се верни, това ще бъде най-големият стадион на света. . .

А сега-засега остават грижите около финалния кръг за световно първенство. Естествено заирците се надяват, че в него могат да постигнат малко повече, отколкото Мароко в Мексико.

Иван ЖЕЧЕ

НЕСТОР КОМБЕН: «ТОПКАТА Е МОЯ СТРАСТ»

Името на аржентинеца от френски произход Нестор Комбен бе твърде нашумяло през последното десетилетие. Започнал професионалната си кариера във френския клуб "Лион", Комбен се прехвърли в Италия, където смени няколко клуба – "Ювентус", "Вареже", "Торино", – а през 1969 г. с "Милан" стана носител на Междуконтиненталната купа. В състава на френския национален отбор участвува във финалния кръг за световно първенство в Англия през 1966 г.

Сега отново е във Франция – на 33-годишна възраст облича фланелката на парижкия работнически клуб "Ред стар" и заедно с другарите си прави всичко, за да го изкачи от втора в първа дивизия. Футболист с богат опит, Нестор Комбен е и интересен събеседник.

–Какви спомени имате от детството си?

– Аржентина е бедна страна, детството в нея е трудно, дори бих казал мизерно. Баща ми беше работник и едва свързваше двата края. Както всички момчета на моя възраст, започнах да играя футбол на улицата в Розарио.

Научих много неща, като гледах какво правят с топката по-големите, после започнах да ги имитирам, а най-накрая – опитах се да ги надмина. В продължение на дни, седмици и дори месеци упражнявах сам даден финт или удар.

Често жонглирах с топка за тенис. Това е много полезно. . . Сега често се питам дали е правилно, че тук, в Европа, се полагат толкова много усилия за системно, научно формиране на младите футболисти – нещо, което в Южна Америка изобщо не съществува. Според мене, за да станеш голям играч, трябва да си открил сам почти всичко във футболната техника, да си го правил хиляди и хиляди пъти в уличните мачове. И да имаш глад за топката, за играта.

– Известен сте като добър реализатор. Какво ще кажете за изкуството да се вкарват голове?

– Трудно е да се обясни с думи. Ако притежаваш добра постановка на удара и сръчност, не е трудно да вкарваш голове. Но има дни, когато се чувствуваш добре и всичко ти се удава, има и дни, когато нищо не можеш да направиш. Истинският голмайстор е сплав от техника, вяра в собствените сили и малко. . .шанс. Голмайсторът зависи много и от съотборниците си – трябва да има топката. Голмайсторът не се ражда, а се формира във футбола, във вихъра на играта. Изкуството да се вкарват голове не се предава по наследство. Ето например моят син – не играе на улицата, не се интересува от футбола, а предпочита техническите науки. Същото е със синовете на Дьо Стефано или на Сивори – обичат само. . . леките коли. Много ли са играчите в наше време, които са надминали своите бащи?. . .

– Кой е най-добрият треньор, когото познавате?

– Без колебание ще посоча Нерео Роко. В "Милан" той имаше пълна власт да решава техническите въпроси. Впрочем така е с почти всички треньори в Италия – за разлика от редица други страни, където ръководителите преднамерено се бъркат в тяхната работа. Роко беше голям психолог, познаваше отлично играчите и знаеше как да подходи към всеки един или друг момент. В "Милан" тренировъчната работа бе построена твърде своеобразно. Отначало – 40 минути упражнения за кондиция под ръководството на специалисти по физическа подготовка, а след това – 20 минути работа с топка. Всеки ден се повтаряше същото. А в неделя ни обземаше страстно желание да поиграем повече, по-често да имаме топката в краката си. Нали през седмицата бяхме виждали съвсем за малко, не бяхме правили и спомагателни игрички от типа "четири на четири" или други подобни. . . В Италия футболът не е игра, а професия. Отначало самият аз не обичах много да се трудя, но после се научих да стискам зъби и да лея пот. Защото в крайна сметка само трудът може да даде резултати. . .

– Докога смятате да играете?

– Надявам се, че ще издържа още 3-4 сезона. Топката е моя страст. След като окача обувките си на пирона, пак няма да се разделя с нея. Ще стана треньор. Изпитал съм на собствения си гръб много – ще има на какво да уча и другите. . .

ДА ИМА ПОЛЗА ЗА ТЕНИСА

Второто издание на международния турнир по тенис, проведен в последните дни на годината от СФД „Академик" под шефството на Българската телевизия, бе значително „подобрено". И по брой, и по качество гостите бяха по-силни и равнището на състезанията по-високо от миналата година.

Свенсон и Андерсон от Швеция, Кристенсен и Нилсен от Дания, Емрих (ГДР), Кирхюбел и Майер от ГФР, Сложил (ЧССР) демонстрираха отлични технични изпълнения, бързина и атлетизъм, тактическа зрелост – тенис от високо качество. Мачовете в зала „София" на Свенсон и Кристенсен (7:6, 6:4, 6:7, 4:6, 6:0), Емрих и Андерсон (6:4, 6:2, 6:4), Сложил и Генов (6:4, 6:3, 6:1) ще се помнят. Нашите тенисисти също имат определен дял за ведрата атмосфера в зала „София" и най-вече Б. Пампулов, единствен в тези състезания в тон с гостите.

А гостите бяха предимно млади тенисисти:

Свенсон (Швеция)	21 г. 186 см 72 кг
Андерсон (Швеция)	22 г. 194 см 82 кг
Емрих (ГДР)	20 г. 186 см 80 кг
Сложил (ЧССР)	18 г. 180 см 68 кг
Кирхюбел (ГФР)	20 г. 196 см 78 кг
Майер (ГФР)	21 г. 195 см 86 кг
Кристенсен (Дан)	24 г. 198 см 93 кг
Сандерс (Хол)	21 г. 178 см 74 кг
Бедан (ЧССР)	21 г. 180 см 76 кг

И тези младежи са вече технически изградени състезатели. Владеят силен и разнообразен сервис, точни „дълбоки" и „минаващи" предимно лифтирани удари, резултатна игра до мрежата. Особено впечатление правеше стремежът им да вземат топката колкото се може по-бързо след отскока ѝ. Така ускоряват темпото, печелят десети и стотни от секундата, което им осигурява решаващото предимство за атаката на мрежата. Именно в тази бързина българите най-ярко отстъпваха. А условията за работа в тази насока са отлични – настилката на зала „София", където най-добрите ни тенисисти тренират 4 – 5 месеца в годината, е бърза и стимулира именно такава игра.

Данните от таблицата впечатляват и с високия ръст на гостите. Известна е ролята и предимството (при равни други условия), което имат високите играчи при сервиса и в играта до мрежата. Едва ли е случайно съвпадение наличието на толкова много ръстови играчи на нашия турнир. Такава е тенденцията при селекцията на млади тенисисти.

Безспорно турнирът бе силен и полезен. Стремежът да се привличат все по-силни тенисисти е правилен независимо от трудностите (основна притегателна сила за „големите" е класата на съперниците в даден турнир и стойността на наградите). Но би могло да се положат повече усилия за максимално обигряване на българските тенисисти. А точно това бе пропуснато сега. Въпреки че състезанията продължиха твърде много (девет дни!), първите ни ракети не се срещнаха с най-силните. Защото те бяха поставени в едната половина на турнирната схема, а нашите играчи „попаднаха" в другата, при считаните за „аутсайдери". Но и тук Кирхюбел и Сложил показаха „червен картон" съответно на М. Пампулов и Л. Генов.

Отстраняването на тези пропуски в организацията ще повиши авторитета на нашите турнири, гаранция за участието на все по-силни тенисисти. От това ще спечели само българският тенис.

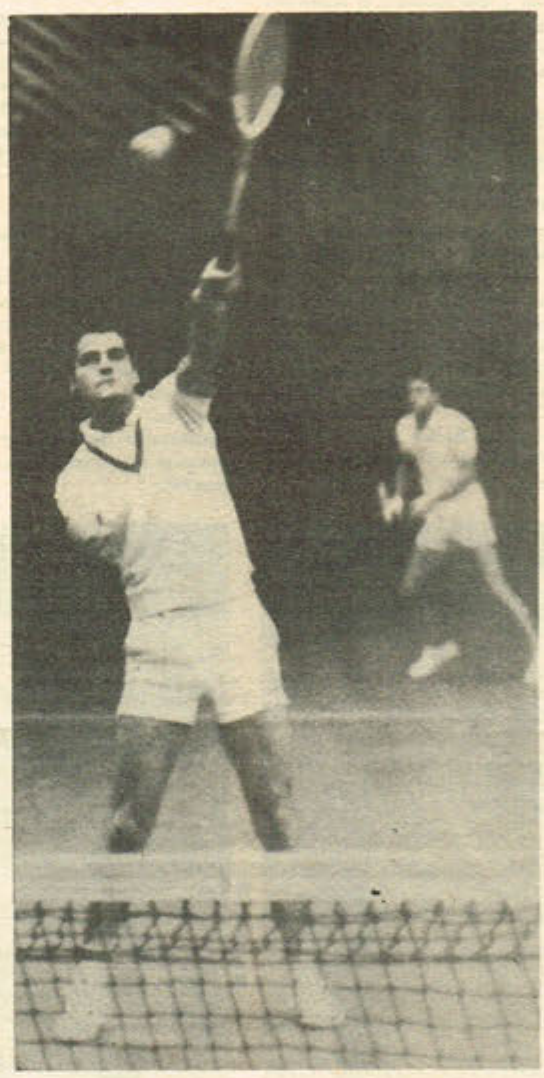
Победители в турнира и лауреати на наградите на Българската телевизия станаха:

ЕДИНИЧНИ ИГРИ
1. Т. Свенсон (Швеция)
2. Б. Пампулов
3. Т. Емрих (ГДР)

ДВОЙКИ
1. М. и Б. Пампулови
2. Л. Генов и Л. Петров
3. Я. Сложил и В. Бедан (ЧССР)

Стоян ГЕТОВ

Отличният шведски тенисист Т.Свенсон е новият индивидуален победител (снимката вляво)

Финалният двубой в игрите по двойки противопостави Матей и Божидар (на преден план) Пампулови и една нова формация – Любен Генов и Любен Петров, които на полуфиналите отстраниха силния чехословашки "тандем" Сложил и Бедан. Но и сега братя Пампулови не бяха затруднени и за втори път спечелиха приза (снимката вдясно).

Снимки: Георги ДОЙЧИНОВ
Янко ГЪРОВ

ТОЛКОВА МНОГО ДЖУДИСТИ!

Наистина джудото печели все по-голяма популярност сред българската младеж. Доказателство за това е и личното републиканско първенство за мъже и новогодишният турнир за жени... На татамитата (специалните тепиха) се явиха 110 девойки и 110 младежи; всички те не успяха да покажат майсторството на финалистите, но демонстрираха своята голяма любов към този спорт.

Девет дружества изпратиха своите джудисти на новогодишния турнир – и забележете, сред старите крепости на този спорт като ЦСКА "Септ. знаме", ВИФ, "Марица" (Пд), "Берое" бяха и девойките от Бяла Слатина, спортната школа към ГС на БСФС, та дори и от английската гимназия в Пловдив. Сред тях имаше работнички, които се трудят на три смени, ученички, готвещи се за матура, студентки в изпитна сесия. Имаше и такива, които дойдоха на собствени разноски... Явно този голям интерес сред момичетата към джудото трябва да се използува.

Много динамични и донякъде изпъстрени с майсторски приложени хватки бяха финалните двубои при мъжете. Те потвърдиха, че в скоро време ще успеем да догоним напредналите в този спорт европейски страни. Нужни са обаче повече внимание и грижи към този спорт, защото само в София и Пловдив има нормални условия за високо спортно майсторство. Отдавна е назряла необходимостта у нас да дойде изтъкнат специалист от чужбина, който да подготви не само състезатели, но и... български треньори. Защото да не забравяме, че джудото се утвърди като олимпийски спорт!

ПОБЕДИТЕЛИТЕ

ЖЕНИ: кат. до 50 кг – Г. Пенева (СШ); 54 кг – З. Стоилова (СШ); 58 кг – М. Милева (ВИФ); 63 кг – М. Кабурова (Берое); 68 кг – Р. Карагьозова (Марица); над 68 кг – Й. Гърбова (ВИФ).

МЪЖЕ: кат. до 63 кг – Г. Георгиев (ВИФ); 66 кг – З. Османов (ЛС); 70 кг – И. Иванов (Ловеч), 75 кг – Ц. Колев (ЦСКА); 80 кг – Ю. Апостолов (Марица); 86 кг – А. Личев (ВИФ); 93 кг – Н. Попов (ЦСКА); 100 кг – Ц. Атанасов (ЦСКА) и над 100 кг – М. Палиев (Марица); АБСОЛЮТНА – В. Пенчев (ЦСКА).

Борис КОВАЧЕВ

ЗОЯ СТОИЛОВА ПОЛУЧИ ПРИЗА ЗА НАЙ-ТЕХНИЧНА И НАЙ-АКТИВНА СЪСТЕЗАТЕЛКА.

СЛЕД ПРОПУСНАТИЯ БРОНЗОВ МЕДАЛ НА СВЕТОВНОТО ПЪРВЕНСТВО ВАСИЛ ПЕНЧЕВ ПОЛУЧИ МАЛКА УТЕХА – ПОБЕДИ В АБСОЛЮТНАТА КАТЕГОРИЯ.

РЕКОРДИТЕ МА СЕЗОНИ

колко години с построяването на 50-покрит басейн в столицата сякаш по-ме басейна-ветеран, този във Физ-ата палата. С минималните си разме-престана да привлича най-добрите ни няколко състезания, посветени на от-стилове, и един многобой – това бе програма на този басейн (освен трени-, разбира се). И изведнъж басейнът най-добрите ни плувци от всички въз-групи за първия републикански личен ат на 25-метров басейн. За да можем дневната борба да се убедим в необ-тта от такива състезания – по всяко на малки басейни. Нещо повече,идеята рската федерация на плувните спор-завърши първия цикъл от подготовка-ай-добрите ни състезатели с такава на проверка е твърде уместна и нав-. Защото изведнъж пролича, че четис-еца на подготовка – от 1.IX. до края ври, които са период за натрупване на во (плуват се само дълги и средни раз-), са създали добри качества у всички, и своите планове. И че за рекордите они. Когато подготовката е на равни-й-добрите постижения са лесно прео-Само така можем да възприемем 16-републикански рекорда за мъже, жени девойки, поставени в 13 дисциплини, ка можем да си обясним 27-те поправ-аблицата на най-добрите постижения шите възрастови групи (при тях не се ират рекорди). Така че оценката за ичен шампионат на 25-метров басейн бъде само висока. Без това да попречи жителния анализ на грешките или по-а недостатъците на българското плу-ито все още продължават да същес-

почнем с тренировъчните натоварва-ега елитът на детското ни плуване е ял 500 km (срещу 200-220 km през мина-дина по същото време), юношите и де-по 650 km (400-420), а мъжете и жени-50-900 km. Цифри, които напълно отго-а световните стандарти. А в същото аже и при рекордите, за които вече ума, постиженията са много далече от те, към които се стремим. Ясно, ще да почакаме още някоя и друга година, дим не само тренировки, но и резулта-явище...

та в женското ни плуване все още не е яна. На шампионата бе загатнато но в брустовите дисциплини), че след зимни месеци на подготовка можем да е някакво подобрение. Но на базата на перспективни девойки и момичета ително е това да стане по-бързо. Пра-атление, че не всички треньори обръ-статъчно внимание на някои техничес-енти, на старта и обръщанията – все вни компоненти на голямото майстор-на последно място – в разширените на националните отбори са включени 25 юноши и девойки и 20 мъже и жени. е на базата на двуразовата си всеки-подготовка се откроваха над остана-ито образуват не особено надежден ешелон". Откъде тогава би дошло ението, ако не се обърне още по-голя-ание на интернатното и полуинтер-о обучение, чието предимство пред-елите на Сандански доказаха по необо-ин!

Никола ЕКСЕРОВ

МКАТА: ТОТКА НИКОЛОВА ДОПРИНЕСЕ МНОГО ЗА НЕТО НА КОМПЛЕКСНАТА КУПА ОТ "ЛЕВСКИ-СПАР-КАКЪВ ЩЕ БЪДЕ ПРИНОСЪТ Ѝ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ-ЗАТА В БРУСТОВИТЕ ДИСЦИПЛИНИ ЗА ЖЕНИ?...

„СЛАВИЯ" ПЕЕ

В редакцията се получи писмото на нашия читател Радосвет Петров от София, който желае да научи нещо за хор "Славия". Желанието му съвпадна със завръщането на колектива от концерти в Унгария. Помолихме участниците в турнето Борислав ГУГАЛОВ и Любен БАДИНСКИ да ни разкажат за този стар и известен певчески състав. Първият от тях се спира на някои моменти от историята на хора, а вторият ни разказва за концертната дейност в приятелска Унгария.

СЪС СВОЕТО ПЕВЧЕСКО МАЙСТОРСТВО ХОР "СЛАВИЯ" ПРЕДСТАВИ ДОСТОЙНО БЪЛГАРСКАТА ВОКАЛНА ШКОЛА И ФИЗКУЛТУРНО ДВИЖЕНИЕ.

ЗДРАВА СПЛАВ МЕЖДУ СПОРТ И ИЗКУСТВО

Много бях слушал за хора на ФД "Славия", за тази оригинална и здрава сплав между спорт и изкуство. Затова и с особено удоволствие посрещнах случая да пътувам заедно с тях по време на турнето им в Унгария.

В купето от "стари" слависти бързо се почувствувах "в свои води". Та нали и моят корен се е сплел с това дружество. . . А между тях наистина бе приятно. Бай Станьо, "славист от предучилищна възраст", разказваше спортни подвизи. Бай Димитър пък се върна към първа младост – въодушеви се от някаква стара любов, пламнала в тая равна Унгарска пуста, по която сега летяхме със сто километра в час. Само старият ветеран Асен Бобевски се беше смълчал.

– Какво си се умислил така дълбоко? – го запитах. – Да не си спомни и ти някоя позабравена любов?

– Че е любов – любов е – ми отвърна. – Ама не от тези, дето може да се утолят с милувки. . . Мисля си за тая върволица от хористи, които са минали през хора от 1915 досега. Пръв "тури камъка" известният Лазар Максимов. После през хора минаха такива спортисти като Сашо Филипов, Георги Григоров – Фурланата, Славомир Георгиев. . .

– А тебе защо те наричат "Точката"? Да не си изпял някоя заключителна песен?

– През 1927 г. председател на хора беше Васил Модев. После той стана един от първите ятаци на партизанското движение у нас. През двадесет и седма ние развивахме трескава дейност. На два фронта. Като хористи и като спортисти. Аз, както и някои от тук присъствуващите, участвувахме на лекоатлетически състезания в Турция. Борбата беше много оспорвана. Последната, решителна точка спечелих аз. Така ме и нарекоха – "Точката". . .

Спомних си, че от онези времена са и успехите на известните в миналото наши спортисти – Георги Върбанов, Захари Панайотов, Борис Пиянечки, Коста Траянов. . .

Запитах кои спортисти-хористи се помнят по-ярко и на бай Асен не му беше трудно да разкаже за мнозина. С особено вълнение говори за така наречената "Мусаленска вечер" в София през 1931 г.

– Такъв успех от сцената не помнехме! Вълнувахме се, сякаш това беше финален мач за световно първенство. Когато изпяхме "Балкани, вдигайте се", публиката стана на крака и не ни позволи да пристъпим към нищо друго, преди да я повторим. На сцената бяха такива спортисти като Георги Стоянов – Гичо, Димитър Манолов, сред нас беше дори и капитанът на тогавашния футболен отбор на "Левски" Симеон Янков!

Спомням си как "големият славист" Георги Григоров – Фурланата се разплака след последната песен. . . Той беше истински спортист. Случаят, когато реферира мач между "Славия" и "Владислав" от Варна, остана в историята на нашия футбол. Наложи се втори мач и варненци отказаха да играят при друг съдия – предпочитаха честния и обективен Григоров – макар и славист. . .

– Ето ни и днес – каза сегашният председател на хора Ленко Георгиев – кой по-млад, кой по-стар. . . Но когато запеем, разликата в годините се губи. Всички стават млади!

Това беше истина и именно то ме порази по време на концертите. Особено възхищение предизвикаха у слушатели и критици красивата хорова звучност, неповторимите славянски тембри, отчетливият ритъм и артистичността на изпълнението.

БЪЛГАРСКИ ГЛАСОВЕ В УНГАРИЯ

В Унгария хор "Славия" гостува с богата, разнообразна програма, като се започне от спортните песни и партийни маршове и се стигне до прекрасните български народни песни и най-доброто от световната хорова класика.

Концертният репертоар се състоеше от над 30 песни. Изпълнението в просторната зала "Веньиги" съвпадна с края на българските културни седмици в Будапеща и се превърна в техен вълнуващ финал. С особен интерес бяха посрещнати песните: "Шуми лесът" от Георги Димитров, "Алени макове" и "Заспало челебийче" от Асен Карастоянов, "Спортен марш" от Александър Таневи, "Комунистическа" от Димитър Петков и песните на Добри Христов "Ганината майка", "Дафино вино" и "Вила се й гора", в която великолепният солист Ангел Иванов бе неко кократно бисиран.

Официалният концерт на хо "Славия" се състоя в Будапеща. Вт торжено бяха посрещнати оперним хорове от Верди ("Риголето" "Ернани"), Вебер ("Вълшебният стр лец"), руската казашка песен "Дони молодци" и "Приспивна песен" о Брамс.

В края на концерта и слушател ме от залата, и домакините – пре ставителният хор на строителин "Enitьok", запяха заедно с нашин хористи певческия девиз "Родна п сен нас навек ни свързва". Високия градус на дружбата бе повдигна още повече и от изпълнената от хо "Славия" песен от Лайош Вардо "Дана дана" на унгарски език.

За всички успехи на нашия хор бе спорни заслуги имат даровитият д ригент Валентин Бобевски и негов ме помощници диригентът До Вътков и пианистът Людмил Питев

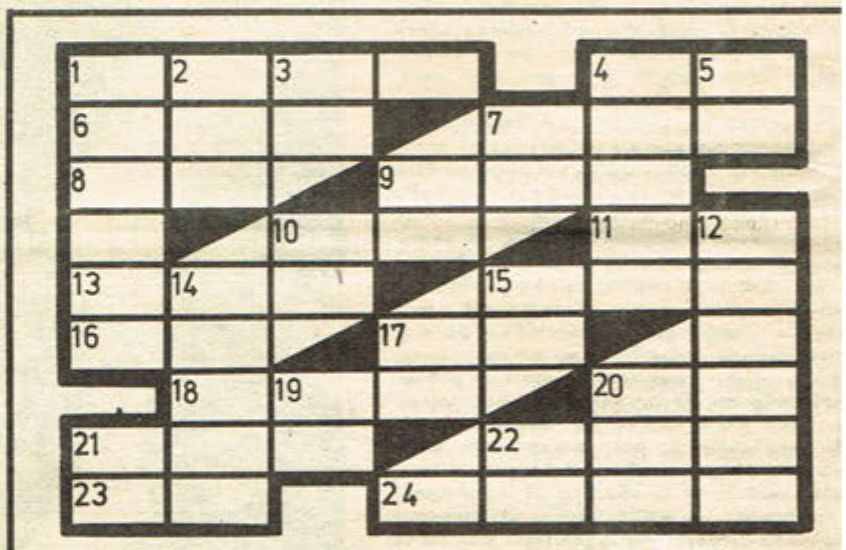

ЖЕНИ ЛЕТЯТ ВЪВ ВЪЗДУХА...

Единственото място в света, където аплодират хвърлянето на жени, е. . . стадионът за фигурно пързаляне. Разбира се, ако това хвърляне е достатъчно майсторско – такова, каквото ви показваме на горните снимки.

СРИЧКОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Двете имена на изтъкнат наш състезател по спортна стрелба. 4. Стара мярка за тежест. 6. Елитен финландски футболен отбор. 7. Именит наш оперен певец-баритон. 8. Собственото име на известен френски борец от миналото, съперник на Дан Колов. 9. Австрийски футболист-ветеран със световна известност. 10. Река в ГФР. 11. Виден френски скиор от близкото минало. 13. Наш щангист. 15. Италиански естраден певец ("Кралят на палячите") 16. Украински поет (1878–1944) 17. Хляб с кръгла форма. 18. Популярна югославска лекоатлетка. 20. Град в Република Заир. 21. Отбор на южната "Б" РФГ. 22. Съвременен италиански оперен композитор ("Консулът"). 23. Домакински съд. 24. Спортна дисциплина.

ОТВЕСНО: 1. Двете имена на известен бразилски футболист. 2. Селски кореспонденти (съкр.) 3. Транспортно средство. 4. Най-голямата спортна изява. 5. Част от екипировката на мотоциклетисти, хокеисти и др. (мн. ч.). 7. Реката, на която е разположен Париж. 9. Изтъкнат футболист на ГФР. 10. Наш баскетболист от близкото минало. 12. "Царицата на спортовете". 14. Съветска лекоатлетка, шампионка от универсиадата в Москва. 15. Партия игра на тенис (мн. ч.) 17. Именит югославски състезател по тенис на корт. 19. Марка чехословашки обувни изделия. 20. Град в Украинска ССР. 21. Отвесна черта (спец.) 22. Египетска осведомителна агенция.

Съставил: Андро МУРАДЯН

«100 ГРАМА СМЯХ» ОТ СТАДИОНА

ОПАСНА ИГРА

На един турнир в бразилския град Ресифе били зарегистрирани осем ранени. Но какво смешно има в едно нещастие? Работата е там, че това не бил турнир нито по футбол, нито по ръгби, нито по бокс, а по. . . шахмат!

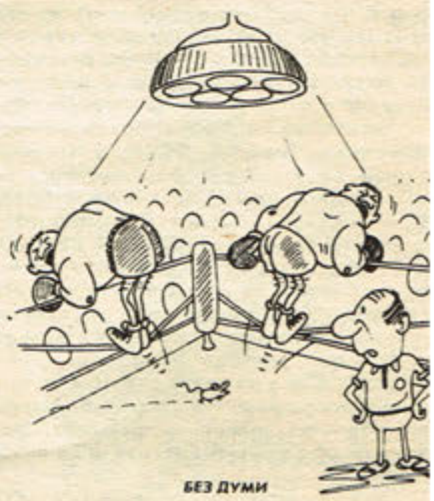
Всичко започнало така: двама зрители се заели да обсъждат високо грешния ход на един шахматист. Последният се разсърдил много на тези дилетантски разсъждения и хвърлил към двамата цяла шепа шахматни фигури. После се завързал всеобщ бой.

ПАПАГАЛСКИ РАБОТИ

Бразилският съдия Еуженио да Силва носел своя папагал на всеки мач. Той бил неговият любим талисман. Но папагалът харесал много свирката на своя покровител и често я имитирал така добре, че играта прекъсвала. Известно време го търпели, но когато папагалът опорочил и най-важния мач за сезона, на съдията било забранено да го донася повече. Мачът бил преигран.

БЕЗ ДУМИ

БЕЗ ДУМИ

ПОСЛЕДНОТО СЪСТЕЗАНИЕ НА „СТАРЕЦА"

Разказ от РЕНЕ АНТОНА

Две момчета нададоха вик на ужас – помисли-ка, че той не ще успее да се задържи на самия ръб.

Облегнал се на щеките, той изтърсваше скиите и ги удряше о земята, за да отлепи насъбралия се по тях сняг. В този момент долетяха още двама скиори. Единият мина през краищата на скиите му. След това, доволни от себе си, двамата спряха на два метра от Стареца .

– А така, счупете си крак точно преди световното първенство – скара им се той. – Това ще ви помогне много.

Почти всички любители се бяха спрели и гледаха как шест национали изпълняваха вълнуваща "въртележка". Те се спускаха най-напред бавно, завиваха и един след друг летяха надясно. След това всички едновременно се завръщаха на място и се отправиха рязко надолу. Пекият снежен прах летеше във въздуха зад тях. Понякога някой изчезваше в някоя вдлъбнатина, после внезапно се появяваше на върха на хълмче, пресичаше го с голяма скорост и продължаваше да лети надолу по склона. Това не беше само майсторство, а истинска бродерия. . .

Те достигнаха последната част на пистата и изведнаж се спуснаха право, съвсем право надолу, подскачайки като топки, прецизни като акробати и леки като балерини.

Стария ги гледаше с гордост:

– Чудесен отбор – помисли си той. – Имаме всички шансове да станем световни шампиони.

Това обаче не му попречи да каже след малко, че са му дали да тренира скиори, гъвкави като ламбени шишета и сръчни като юнии. . .

Той притежаваше впрочем необичайна проницателност, остър поглед, който откриваше и най-малкия недостатък. Взискателен към другите, беше суров към самия себе си. Да започне от 14-годишна възраст като чирак-зидар върху едно скеле и стане капитан на националния отбор по ски – това му бе отнело доста енергия. Не отстъпваше никога и в това се състоеше гордостта му.

Той все още гледаше към шестте момчета, които пристигаха с пълна скорост. Внезапно му мина през ума, че това световно първенство му беше седмо и последно. Като свърши сезонът нямаше да участвува повече в състезания. Щеше да си остане само треньор. А все още се чувствуваше дяволски силен.

Слънцето вече залязваше. Пистата поруменяваше, студът започваше сериозно да хапе, а снегът замръзваше на повърхността. Беше вече късно за още едно спускане.

– Добре, момчета, никак не е лошо – каза Стареца. – Стига сте тренирали. Да прибираме.

– Почакайте, Брут липсва – забеляза някой.

– Наистина – обадиха се и другите.

Лицето на Стареца помръкна:

– Мишел ли? Къде е пък той?

Този скиор започваше сериозно да го нервира. Естествено той не можеше да бъде като всички останали. . .

Погледна нагоре. Високо най-горе, близо до последните пилони се движеше една черна точка.

– Това е той – каза Бернар. – Дори се различава червеният му пуловер.

Човек, който никога не е карал ски, не може да си представи това, което изкушаваше Мишел. Снегът, замръзнал от вечерния или утринния студ, покрит с корица лед, е много опасен.

Това, което Мишел опитваше, беше лудост. Той се спускаше там, където през деня бяха вече минали хиляди скиори, издълбавайки две истински релси с ръбове, твърди като стомана. Попаднала в такъв улей, скатa рискуваше да не излезе от него. При най-малкия опит за това кракът се чупеше, а при друг случай следваше "смазване" на някой стълб.

Впрочем, без да се страхува от това, Мишел летеше надолу. Както умело хвърленият камък подскача по повърхността на водата, така и той подскачаше по снега. Спускаше се възхитително смело и сигурно. После зави наляво и се наклони така, сякаш допря снега с рамото си. Няколко секунди по-късно той се спря при приятелите си и каза само:

– Ето ме и мен!

Но сякаш подхвърляше: "Е, хайде де, направете го и вие!"

Младежът беше доста хубав. Метър и осемдесет висок, с широки рамене, тесен в ханша, може би 22 или 23-годишен. Той бе фаворит в предстоящите състезания по спускане. Поради римския си профил бе кръстен от другарите си Брут.

Очакваше комплименти и одобрителни възхищения. Но бе разочарован.

– Сега сме вече всички. Можем да се прибираме – каза Стареца.

* * *

Отборът живееше в подножието на склона, където е пистата.

– Стареца се страхува от спускането! Затова не може да ме търпи. . . – гласът на Брут, злобен и рязък, влезе през отворения прозорец в стаята на Алдо.

Алдо, Алдо Сакашини беше Стареца.

– Ти преувеличаваш – отвърна Шарл, – в слалома той е най-добрият. Каква изящност! Забравяш колко пъти е бил шампион.

Но другият виртуозно продължи:

– В слалома! Та това е игра за момченца! Докато в спускането. . . Аз пък ти казвам, че той вече не смее. Видях това много добре на следобедната тренировка.

– Какво искаш? На неговата възраст. . .

Останалото се загуби: двамата събеседници бяха влезли в хотела. Пък и Алдо не слушаше вече. Застъпничеството на Шарл го беше убило. . .

С ръце в джобовете, изправен пред прозореца, Алдо остана за миг като скован, гледайки, без да вижда прекрасния снежен пейзаж, който блестеше на лунната светлина. Снегът, планината, скиите. . . Целият му живот. Той наведе глава.

– Наистина ли съм вече стар? – измърмори той. – Вече!?

Алдо се спря пред огледалото и се вгледа с внимание.

"Стар – повтори той, – стар". . .

Разбира се, той не изглеждаше хлапак. Три дълбоки напречни бръчки дълбаеха челото му и много други, съвсем малки, се събираха в ъгъла на очите му, създадени от навика да мига с клепачите, за да се предпази от силното слънце. Моряците, и те имат такива бръчки. Но, дявол да го вземе, нима това е всичко! Кафяви коси, гъсти, къдрави, широки рамена, тънка талия и тесни хълбоци, дълги крака; всичко това ставаше едно същество, което той счете за твърде представително. Не беше красив като Брут, но изглеждаше по-мъжествен. Брут никак не го обичаше. Впрочем тук съвсем сам, на четири очи със самия себе си, Алдо трябваше да си признае, че Брут, хубавият Брут, имаше право. Не за старостта! Не! Но за страха. Впрочем. . . страх. . . това беше силно казано; да кажем по-скоро боязън! Нещо потайно, инстинктивно, което го задържаше в известни моменти.

Явно беше, че едно неопитно око не можеше да открие нищо ненормално в поведението на Алдо по време на спускане. Но Брут не бе новак. По време на следобедната тренировка Алдо беше карал също тъй бързо, както и младежа, но после Стария внезапно намали скоростта си, завивайки настрани, докато Брут се спусна по хълма с пълна скорост и се прехвърли зад могилката, печелейки по този начин две десети от секундата.

Алдо въздъхна. Разбира се, той имаше своя Великолепен стил. Беше голям майстор на скиите. Но вече беше трудно да се състезава с тези младежи, които се впускаха в състезанията с девиза: "Да счупиш крак или да спечелиш!" И в крайна сметка печелеха по-често, отколкото си чупеха крак.

"Ще направя по-добре да си легна" – заключи философски Алдо. – Все едно!. . . Страх. . . И все пак той преувеличава!"

* * *

В курорта беше празник. Навсякъде портрети на известни скиори украсяваха витрините. По улиците бяха поставени стълбове, на чийто горен край се развяваха знамената на двадесет държави. По дължината на пистата за спускане се тълпяха зрители. Ярките цветове на шапките и на пуловерите оцветяваха снега в небесносиньо, червено, зелено, жълто. Една лента в черно и бяло с надпис "Финал" означаваше края на пистата. Фотографите, журналистите, съдиите и стартерът бяха заели местата си: спускането щеше да започне. Близо до старта членовете на отбора в сини пуловери се бяха насъбрали около тримата си другари, които участвуваха в спускането. Алдо, Брут и Морис разговаряха с любопитни или с ентусиазирани почитатели и дори раздаваха автографи. Морис се смееше за всяко нещо. Брут имаше вид, сякаш искаше да каже: "Ето аз съм фаворит, гледайте ме!" Алдо се бе отдръпнал и се концентрираше малко настрани. Почувствува се тъй нервен, та помисли за миг, че има висока температура. Какво му ставаше? Това дълго очакване му изглеждаше непоносимо. Ще започне ли някога състезанието? Последното му участие! То наистина го изкушаваше. Какво нещастие е да остаряваш. Той ръзтърси раменете си, за да прогони натрапчивата мисъл. Предишния ден се бе класирал втори в слалома. Много силен беше австриецът! И как не. . . беше 26-годишен. Впрочем това спускане беше повече за отбора, отколкото за него. Брут имаше всички шансове да спечели. А пък той, Стареца, ще се постарае да не бъде съвсем жалък и да си отиде красиво. Започна методично да смазва скиите си с вакса. Това беше една деликатна операция, истински ритуал, който той изпълняваше всеки път по един почти религиозен начин. От чантичката, която носеше винаги, избра червената вакса, която най-подхождаше за сегашния сняг. Постави я на скиите и търпеливо, спирайки от време на време, за да прецени работата си, наложи пласта с длана на ръката си. Стараеше се да получи гладка и равна повърхност. Накрая върху тази вакса той намаза гладък пласт парафин, който щеше да улесни плъзгането. Погълнат от работата си, мислеше какво ще прави догодина. Никакви състезания повече – това беше решено. Разбира се, щеше да остане треньор на отбора. Имаше си проекти. Може би щеше да внесе в сегашния метод някои поправки, породени от собствения му опит. Бяха му предложили да изнася лекции. Загледа се след един съперник, който се спускаше. От време на време Алдо разменяше кратки фрази с другарите си, коментираше спускането на един или друг съперник. Със своя изострен поглед той бе доловил деликатните места и делеше опита си с другарите от отбора. От дванадесет стартирали състезатели четирима бяха паднали. Понеже Брут се надсмиваше над съдбата им, Алдо му каза:

– Внимавай и с теб да не стане същото!

Брут прие думите му с усмивка. Без съмнение Стареца говореше глупости. Но Алдо вече се занимаваше с Морис, чийто ред наближаваше,и говореше така високо, че да го чуе и Брут – желае или не желае това. . .

– Провери добре кашиите. . . Третият завой е опасен. И после, виждаш ли, в последния участък ще попаднеш на бабуни.

– Чудо голямо! – прекъсна го Брут. – Нужно е само стремително да се спуснеш и ще преминеш.

Алдо не каза нищо и продължи:

– По-меко, край по-меко! – и му показа на място начина за преминаване на фамозните бабуни. Възхитен от това внимание, младежът му благодари и тръгна към старта.

След малко се чу гласът от високоговорителя:

– Времето на Морис Гарние от отбора на Франция е 2.35,4 мин. . . Второ време за деня. Напомняме, че швейцарецът Зайднер е все още начело с 2.34,8 мин.

Радост обхвана френските състезатели. Алдо сияеше.

Илюстрация: Никифор РУСКОВ

– Уф! – каза Брут, – не е чак толкова динамичен моя хлапак.

Той се спусна двадесет и шести.

При обявяване на старта му ласкав шепот мина през тълпата. Ловък, страшен, дързък, той вдигаше облаци сняг. На завоите скиите съскаха, пукаха и стържеха повърхността. Премина третия завой, по най-късия път излезе от седмия само на една ска, възвърна равновесието си и се спусна към последната част с близо 4 секунди аванс пред всички състезатели, които бяха вече минали по трасето.

– Той ще спечели – заяви Алдо, приковал поглед в часовника си.

– Само ако. . . – започна Бернар.

– Невъзможно! Вижте, ето го как излиза от последния. . . Господи!

Алдо току-що бе извикал. Всичко стана за миг. Тялото, описвайки зашеметяващ кръг, излетя извън пистата и се затъркаля надолу. Измина цели тридесет метра във вихрушка от крака, ръце, ски, щеки. С огромна бързина едната ска се спусна надолу по склона. Смешно! Тя пресече финалната линия.

Тялото не се помръдваше повече.

Брут, Великият Брут, непобедимият Брут беше паднал върху една бабуна като начинаещ!

Всички бяха вцепенени. Надеждите за отборната победа отлетяха безвъзвратно. Освен. . . Но не, това беше невъзможно! Алдо внезапно си даде сметка, че другарите му го гледат втренчено. Той разбра: само той, той, Стареца, тридесет и три годишен, оставаше, за да им донесе победата.

– Е, Алдо? – попита го Бернар от името на всички.

– Ще направя това, което мога. . .

И докато приближаваше редът му, Стареца почувствува как му се свива стомахът, как бие кръвта в слепоочията и как го обхваща ужас. Секундите минаваха тежки, бавни, тревожни. Внезапно, точно в момента, когато Алдо с вид на осъден на смърт се отправяше към старта, един настойчив глас го повика:

– Алдо, Алдо!

Морис, задъхан, се приближаваше, жестикулирайки:

– Искам да ти кажа нещо.

– Хубаво се спусна. Знаеш ли? – каза Алдо – ти ще станеш голям шампион.

Но Морис направи знак, че не се касаеше за това, поне в този момент.

– Какво се е случило?

– Искам да ти кажа нещо от името на Брут.

– Но той е ранен! Какво стана с него?

Сега всички слушаха.

– Нищо му няма. Е, кракът е счупен. Една съвсем ясна и хубава фрактура. Но слушай, той ми каза: "Морис, намери Алдо и му кажи, че беше прав. Аз съм глупак. Нека бъде внимателен. Върху третата бабуна паднах. Той имаше право. Съвсем меко трябва! Той може да спечели, аз ти казвам, че може да спечели!"

– И после? – каза Алдо.

– После? Той загуби съзнание в шейната!

Алдо замълча.

– Хайде, Старец , хайде! Твой ред е, ти ще спечелиш! – каза Морис.

Изведнаж всички заприказваха едновременно. Те го окуражаваха.

Още от първите метри Стареца стана отново големият Алдо. В тълпата бяха разбрали, изглежда, че щяха да присъствуват на нещо изключително. Зрителите бяха се превърнали в един дъх, в чифт очи, в единствено биене на сърцето. Алдо не се спускаше, по-скоро летеше. Със скиите си той галеше снега. Там горе Бернар, Морис, Шарл и Антоан си хапеха устните от възхищение.

Стареца пък не виждаше повече нищо, не чуваше нищо и не знаеше повече нищо. Той беше Надеждата, този, в който всички бяха заложили доверието си,и за пръв път от много време насам и той също караше "или да си счупиш крака, или да победиш".

Стареца с точността на часовник водеше майсторски състезанието на своя спортен живот, последното си състезание. И не счупи нищо.

Останалото беше сън. Високоговорителят съобщи нещо, което Алдо не чу. Прегърнаха го, журналистите се впуснаха към него. Изглежда, е говорил пред много микрофони едновременно. Фотокамери го разстрелваха за киното и телевизията.

Честта да го извади от мечтание се падна пак на малкия Морис.

– Виждаш ли – викаше той, – виждаш ли, че бях прав?Имаш още доста време за пенсия! Ела да видиш Брут! Хайде, Старец !

– Какво разправяш? Не е ли в болницата?

– Не, скъпи мой, той не искаше и да чуе за това. Той беше решил да не напусне пистата, докато не види спускането ти.

Под палатката, все тъй красив, но бледен, лежеше Брут. Той почувствува без съмнение присъствието на Алдо и Морис и отвори очи. Алдо приклекна встрани от носилката. Без да продума, пострадалият подаде най-напред ръка, която Алдо стисна.

– Аз съм доволен от теб – каза само Брут.

– Благодаря! – каза Стареца и се усмихна на тази похвала от неговия най-талантлив и най-непослушен ученик. . .

От френски: Бончо ЛЮБЕНОВ

екран

1

СЛЕД УСПЕХА СИ НА СВЕТОВНОТО ПЪРВЕНСТВО ПО ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАСТИКА В РОТЕРДАМ СЪВЕТСКАТА СПОРТИСТКА ГАЛИМА ШУГУРОВА СПЕЧЕЛИ И ТУРНИРА НА ИНТЕРВИЗИЯТА В МЕЛЕЦ. (ЦАФ – БТА)

2

В ПЪРВИЯ СИ МАЧ С ФЛАНЕЛКАТА НА "БАРЦЕЛОНА" ЙОХАН КРОЙФ ЧЕСТО БЕ СПИРАН С НЕПОЗВОЛЕНИ СРЕДСТВА. ЕТО ЕДИН ТАКЪВ МОМЕНТ, В КОЙТО ИМЕНИТИЯТ ФУТБОЛИСТ СЕ ПРЕВИВА ОТ БОЛКА НА ЗЕМЯТА, А СЪДИЯТА ПОКАЗВА НА НАРУШИТЕЛЯ ЖЪЛТ КАРТОН. (ЕВРОПА ПРЕС – БТА)

3

В ХАНОЙ ФИНАЛНИЯТ МАЧ ЗА ПЪРВЕНСТВО НА ДР ВИЕТНАМ ПО ВОЛЕЙБОЛ ЗА ЖЕНИ БЕ СПЕЧЕЛЕН ОТ ОТБОРА НА СВЪРЗОЧНИТЕ ВОЙСКИ, КОЙТО СЕ НАЛОЖИ С 3:0 НАД ОТБОРА НА ШИВАШКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ ПРОВИНЦИЯ КУАНГ НИН. (ВИА – БТА)

32 НИКОЛА КОТКОВ, заслужил майстор на спорта, нападател на "Локомотив" (Сф) и "Левски-Спартак". Играл 322 мача в "А" РФГ, в които е отбелязал 163 гола. Републикански шампион през 1964 г. с "Локомотив" и през 1970 г. с "Левски-Спартак"; носител на купата на Съветската армия (1970 г.) с "Левски-Спартак". Играл е 26 мача в "А" отбора – 12 гола; 16 в юношеския, 7 в младежкия и 10 в "Б" отбора – общо 21 гола. Носител с националния юношески отбор на купата на УЕФА през 1959 г., участник на финалите на световното първенство през 1966 г.

Старт

ЗА ВАШИЯ АЛБУМ

ВЕЙЛЕ • ДАНИЯ

КЛУБЪТ Е ОСНОВАН ПРЕЗ 1891 Г., А ИГРАЕ В ЕЛИТНАТА ГРУПА НА ДАНИЯ ОТ 1953 Г. БИЛ Е ТРИ ПЪТИ ШАМПИОН НА СТРАНАТА (ПРЕЗ 1958, 1971 и 1972 г.) И ДВА ПЪТИ Е ПЕЧЕЛИЛ НАЦИОНАЛНАТА КУПА. КЛУБНИ ЦВЕТОВЕ – ЧЕРВЕНО И БЯЛО.

СЪСТАВ (ОТ ЛЯВО НА ДЯСНО): КЛЕКНАЛИ – ВОДСКОУ, Й. ЙЕНСЕН, Ф. ХАНСЕН, СЕРИЦЛЕВ, Г. ЙЕНСЕН, РАСМУСЕН И ФРИТСЕН; ПРАВИ – АНДЕРСЕН, ПОУЛСЕН, ЛУНД, Т. ХАНСЕН, ПЕДЕРСЕН И ТРЕНЬОРЪТ ЙОЗЕФ СЕНТЬОРГИ.